

**Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická**

Hodnotové přínosy skautingu

Kateřina Mynářová

**Bakalářská práce
2008**

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Katedra věd o výchově
Akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina MYNÁŘOVÁ**
Studijní program: **B6107 Humanitní studia**
Studijní obor: **Humanitní studia**
Název tématu: **Hodnotové přínosy skautingu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

- 1, Úvod
- 2, Základní metodologie
- 3, Seznámení s problematikou
 1. Teoretická část - vývoj organizace a jejích hodnot
 2. Praktická část - dotazníkový výzkum a rozhovory, vyhodnocení
- 4, Závěr - obecné shrnutí zjištěných poznatků a využití v praxi
- 5, Seznam použité literatury
- 6, Přílohy

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BŘICHÁČEK, VÁCLAV: Poselství skautské výchovy. Liberec, Skauting 1991.

BŘICHÁČEK, VÁCLAV: Skautské putování po stezce životem. Praha, nadace FONS 1995.

ČÁKA, JAN: Junácká symbolika. 2. vyd. Praha, Merkur 1990. Skauting. Liberec, Skauting 1995.

Vedoucí bakalářské práce:

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
Katedra věd o výchově

Datum zadání bakalářské práce:

30. dubna 2007

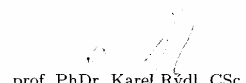
Termín odevzdání bakalářské práce:

31. března 2008

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.
děkan

L.S.

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2007

SOUHRN

Objektem této bakalářské práce je organizace Junák – svaz skautů a skautek České republiky. Konkrétně se zaměřuje na skautské středisko v Českém Těšíně s názvem Zlatá Orlice. Práce se snaží zhodnotit celkový přínos skautingu a jeho úlohu v dnešní době. Obsahuje zjištění, zda skauting přináší svým členům takové hodnoty, které jsou využitelné i pro další život, zda se skauti těmito hodnotami, vštěpovanými v organizaci, řídí i v pozdějším věku, třebaže už dávno ukončili svou působnost ve skautském oddíle. Práce je složena z části teoretické, která se zabývá vývojem organizace a jejích hodnot, a části praktické, zaměřené na dotazníkový výzkum a jeho vyhodnocení.

KLÍČOVÁ SLOVA

mimoškolní pedagogika, skauting, výchovné aspekty, hodnotová orientace, středisko v Českém Těšíně, vývoj osobnosti

TITLE

Scouting Value Contributions

ABSTRACT

The object of this Bachelor thesis is organization Junák – federation of Scouts of the Czech Republic. Concretely, it is focusing on scout centre in Český Těšín called Golden Eagle. The thesis tries to evaluate general contribution of scouting and its part in today's time. It includes findings whether scouting brings his members such values, which are used for further life, whether scouts follow these values, instilled in this organization, in later days, although they ended their participating in the scout division long ago. The thesis is divided into theoretical part, which deals with progress of organization and its values, and practical part which focuses on questionnaire development and its evaluation.

KEYWORDS

out-of-school pedagogy, scouting, educational aspects, value orientation, scout centre in Český Těšín, development of personality

PROHLÁŠENÍ

"Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně a použila jsem k tomu pouze prameny a literaturu, které jsou vyjmenovány v seznamu pramenů a literatury."

V Pardubicích dne 28. 3. 2008

Kateřina Mynářová

Tímto bych chtěla poděkovat panu prof. PhDr. Karlu Rýdlovi, CSc., za jeho cenné rady, připomínky a pomoc, kterou mi poskytl při vypracování této práce. Také všem skautům ze střediska v Českém Těšíně patří poděkování za spoluúčast na tomto výzkumu.

OBSAH

1	Úvod	1
2	Základní metodologie	4
2.1	Cíl výzkumu	4
2.2	Výzkumné otázky, hypotézy	4
2.3	Metody – dotazník, rozhovor	5
3	Seznámení s problematikou	7
3.1	Teoretická část – vývoj organizace a jejích hodnot	7
3.1.1	Stručná historie skautingu – vznik, vývoj	7
3.1.2	Základní myšlenky a cíle skautingu	11
3.1.3	Junácká symbolika	14
3.1.4	Kvalifikační stupně Junáka	17
3.1.5	Skauting v Českém Těšíně	19
3.2	Praktická část – dotazníkový výzkum a rozhovory, vyhodnocení	22
3.2.1	Dotazníky a rozhovory	22
3.2.2	Vyhodnocení dotazníků	25
4	Závěr – obecné shrnutí zjištěných poznatků a využití v praxi	43
5	Seznam použitých zdrojů	46
6	Seznam grafů a příloh	49
7	Přílohy	50

1 ÚVOD

Objektem této bakalářské práce je organizace Junák – svaz skautů a skautek České republiky. Skauting je celosvětové hnutí, které založil Angličan Sir Robert Baden-Powell v roce 1907. Do Čech dorazil skauting roku 1911 zásluhou Antonína Benjamina Svojsíka. Český skauting sice z anglického vzoru vychází, ale již od počátku se od původní formy dosti odlišoval. Roku 1912 byl u nás zaveden tradiční český název této organizace – Junák.

Český skauting byl ve své historii třikrát potlačen. Skautská myšlenka však přes všechna příkoří nebyla udušena. Organizace mohla být zakázána, ale ne skautské hnutí, to žilo dál pod různými krycími jmény.

Skutečnost, že skauting překonal všechny překážky, že se stále nacházeli lidé, kteří ho nenechali zaniknout, dokazuje, že jde o jedinečný výchovný systém, který se dokáže přizpůsobit měnícím se potřebám doby a pro své členy znamená více než pouhou ideu. Skauting je životní styl.

Právě díky takovýmto lidem mohl skauting nedávno oslavit 100 let existence. Po celou dobu stavěl na hodnotách, které se v průběhu času příliš nezměnily. I přesto je skauting moderní organizací, která může svým členům mnoho nabídnout. Vzhledem k oslabení výchovného působení rodin má dnes důležitou úlohu - pomoci ovlivnit vývoj dětí a naplňovat smysluplně jejich volný čas.

Pro existenci skautingu bylo vždy důležité, že svět může být lepší, než je, a že záleží na každém člověku, co pro to udělá. Dalo by se říci, že skauting se snaží zlepšovat svět pomocí jednotlivých lidí.

Důvodem, proč jsem si jako téma své bakalářské práce vybrala právě skauting, je skutečnost, že se stal součástí mého života již v útlém věku, kdy jsem jako jedenáctiletá nastoupila do oddílu Těšínská pětka. Působení v tomto oddíle hodně změnilo můj pohled na život, vnímání okolní světa, a samozřejmě také přírody.

Po čase se naše cesty rozcházejí, s věkem se mění potřeby a hledáme nová dobrodružství. Proto, s nástupem adolescence, většina mladých lidí ze skautingu odchází. Tato skutečnost mě dovedla k zamyšlení, co se děje s lidmi, kteří se

postupně odcizují svým vůdcům či opouštějí skautské oddíly. Dodržují skautské zákony i mimo klubovny střediska?

Práce se snaží zhodnotit celkový přínos skautingu a jeho úlohu v dnešní době. Snaží se objasnit, zda skauting přináší svým členům takové hodnoty, které jsou využitelné i v dalším životě, zda se skauti těmito hodnotami, vštěpovanými v organizaci, řídí i v pozdějším věku, třebaže už dávno ukončili svou působnost ve skautském oddíle. Dále zjišťuje, zda skauti rádi vzpomínají na léta strávená v tomto hnutí, hodnotí přínos jako pozitivní a doporučili by dnešním dětem Junák navštěvovat.

Pro zjištění výše uvedených cílů byly stanoveny tyto čtyři hypotézy:

- 1) Většina bývalých skautů si skautský zákon pamatuje jen částečně. Respondenti nejvíce dodržují 2., 3., 6. a 8. bod zákona.
- 2) Většina skautů absolvuje základní kvalifikační stupeň Junáka – čekatelskou zkoušku, potřebnou pro spoluvedení oddílu a získání vůdcovské zkoušky.
- 3) Skauting pro své členy znamená hlavně dobrodružství, smysluplnou náplň volného času, naučení se skautským dovednostem a setkávání se se zajímavými lidmi.
- 4) Celkový přínos skautingu je považován za pozitivní, bývalí či stávající skauti doporučují skauting dalším, jako jeden z nejlepších způsobů trávení volného času a cestu k přátelství a přírodě.

Nejdůležitějším úsekem práce je část třetí, která se skládá z části teoretické a praktické. Část teoretická se zabývá vývojem organizace a jejích hodnot, a část praktická je zaměřena na dotazníkový výzkum a jeho vyhodnocení.

Stěžejní metodou, použitou v tomto výzkumu, bylo tedy dotazníkové šetření. Pro získání potřebných informací jsem se vydala na skautské středisko v Českém Těšíně s názvem Zlatá Orlice, které jsem sama kdysi navštěvovala. Svou základnu zde má pět různých oddílů. Dotazníky byly rozdány mezi současné i bývalé členy tohoto střediska. Při shánění dostatečného počtu dotazníků jsem se setkala s drobnými obtížemi. Tyto obtíže nastaly při pokusech o kontaktování bývalých členů střediska. Starší členové střediska se dají jen velice těžko dohledat, zvláště pokud již nebydlí v Českém Těšíně nebo nejsou v kontaktu s jinými skauty.

V průběhu svého výzkumu jsem se zúčastnila několika schůzek oddílu Těšínská pětka a oddílu Vodáků. Také jsem byla přítomna na různých akcích jako je vánoční besídka, oddílová či středisková rada. Poznatky zjištěné při návštěvách mi pomohly k pochopení dnešní situace, dovolily mi znovu proniknout do skautské výchovy a připomenout si různé činnosti vykonávané během schůzek.

V rámci své přípravy na psaní bakalářské práce jsem prostudovala řadu publikací, které uvádím v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Nejpřínosnější pro mne byla kniha Základy junáctví od Antonína Benjamina Svojsíka, která byla velice inspirativní. Dalším přínosným zdrojem byla například Junácká symbolika, kde jsem se dočetla mnoho zajímavého o původu a významu skautských symbolů.

2 ZÁKLADNÍ METODOLOGIE

2.1 CÍL VÝZKUMU

Za objekt svého výzkumu jsem si zvolila organizaci Junák – svaz skautů a skautek České republiky. Konkrétně se zaměřuji na skautské středisko v Českém Těšíně s názvem Zlatá Orlice. Cílem práce je zhodnotit celkový přínos skautingu a jeho úlohu v dnešní době. Snaží se objasnit, zda skauting přináší svým členům takové hodnoty, které jsou využitelné i pro další život, zda se skauti těmito hodnotami, vštěpovanými v organizaci, řídí i v pozdějším věku, třebaže už dávno ukončili svou působnost ve skautském oddíle a nadále již s ním nemají nic společného. Myslím, že může být zajímavým přínosem pro skautskou i jinou veřejnost zjištění, zda v našich srdcích zůstává něco z principů a myšlenek skautingu, zda skauti rádi vzpomínají na léta strávená v tomto hnutí, hodnotí jeho přínos jako pozitivní a doporučili by dnešním dětem Junák navštěvovat.

Je nutné poznamenat, že výsledky tohoto výzkumu se vztahují pouze na skauty v Českém Těšíně. Situace v jiných skautských střediscích v České republice může být více či méně odlišná.

2.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY, HYPOTÉZY

Pro ujasnění cílů tohoto výzkumu byly stanoveny čtyři následující hypotézy jako odpovědi na níže uvedené výzkumné otázky. K potvrzení či vyvrácení hypotéz dojde po vyhodnocení dotazníkového šetření.

VÝZKUMNÉ OTÁZKY

- 1) Snaží se bývalí skauti dodržovat skautský zákon stejně jako současní skauti?
Které body jsou dodržovány nejvíce a které nejméně?
- 2) Absolvují skauti během své působnosti ve skautingu čekatelskou zkoušku, aby se mohli v budoucnosti podílet na vedení oddílu či vést oddíl?
- 3) Co znamená skauting pro skauty a co jim vnáší do života?
- 4) Jak hodnotí současní a bývalí skauti přínos skautingu ve svém životě?
Doporučili by ho dnešním dětem?

HYPOTÉZY

- 1) Většina bývalých skautů si skautský zákon pamatuje jen částečně. Respondenti nejvíce dodržují 2., 3., 6. a 8. bod zákona.
- 2) Většina skautů absolvuje základní kvalifikační stupeň Junáka – čekatelskou zkoušku, potřebnou pro spoluvedení oddílu a získání vůdcovské zkoušky.
- 3) Skauting pro své členy znamená hlavně dobrodružství, smysluplnou náplň volného času, naučení se skautským dovednostem a setkávání se se zajímavými lidmi.
- 4) Celkový přínos skautingu je považován za pozitivní, bývalí či stávající skauti doporučují skauting dalším, jako jeden z nejlepších způsobů trávení volného času a cestu k přátelství a přírodě.

2.3 METODY – DOTAZNÍK, ROZHOVOR

V tomto výzkumu jsem původně plánovala použít dvě základní metody, a to dotazník a řízený rozhovor. Z níže uvedených důvodů však byla v této práci nakonec použita pouze jedna výzkumná metoda, a to dotazníkové šetření.

Sběr dat pomocí dotazníkového šetření (kvantitativní metoda) považuji za jeden z nejpřesnějších a časově méně náročných způsobů, jak získat potřebné informace od většího počtu respondentů.

Dotazník se skládal z 21 otázek, které byly určeny bývalým a stávajícím skautům a skautkám ze střediska Zlatá Orlice v Českém Těšíně, kteří dosáhli věku 17 let. Dotazník byl konstruován formou uzavřených, polouzavřených otázek, a jedné otázky otevřené. Respondenti měli na výběr z několika možností, kdy u většiny otázek měli možnost zvolit odpověď „Jiné“, aby bylo umožněno co nejpřesnější vyjádření dotazovaného a zamezilo se situaci, kdy se neztotožní ani s jedinou navrženou odpovědí (viz Příloha č. 7).

Při shánění dostatečného počtu dotazníků jsem se setkala s drobnými obtížemi. Tyto obtíže nastaly při pokusech o kontaktování bývalých členů střediska, kteří se dají jen velice těžko dohledat, zvláště pokud již nebydlí v Českém Těšíně nebo nejsou v kontaktu s jinými skauty.

V době svého výzkumu jsem několikrát navštívila výše zmíněné středisko. Sledovala jsem průběh skautských schůzek v nově opravených klubovnách a

povídala si se staršími členy o aktuální situaci střediska. Také jsem byla přítomna na různých akcích jako je vánoční besídka, oddílová či středisková rada. Poznatky zjištěné při návštěvách mi pomohly k pochopení dnešní situace, dovolily mi znovu proniknout do skautské výchovy a připomenout si různé činnosti vykonávané během schůzek.

Vyhodnocení dotazníkového šetření je součástí třetí kapitoly této práce.

Teoretická část práce obsahuje kapitolu, která se zabývá historií skautingu v Českém Těšíně. Při shánění informací o historii skautingu na Těšínsku a následného založení skautského střediska Zlaté Orlice jsem nenašla žádné dostatečně přesné prameny, které by popisovaly tyto skutečnosti. Narazila jsem pouze na několik kronik, u nichž nebylo možné dostatečně ověřit jejich pravdivost. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla vyhledat dva pamětníky, kteří již po dlouhou dobu působí ve skautské organizaci. Tito pánové na různých skautských akcích (například čekatelské zkoušky či lesní škola) sami historii skautingu přednáší. Požádala jsem je o spolupráci pro získání potřebných informací.

Původním plánem bylo vykonat s těmito pamětníky řízený rozhovor, během kterého bych se pomocí předem připravených otázek dozvěděla potřebné informace o historii skautingu na Těšínsku. Celý rozhovor měl být, se souhlasem dotazovaných, nahráván na diktafon. Z takto získaných informací by bylo možné vyvodit průběh vývoje skautingu v Českém Těšíně.

Nakonec, i po všech přípravách, k řízenému rozhovoru nedošlo z jediného důvodu – dotazování už mnohokrát na skautských akcích tuto problematiku rozebírali, a tak mne překvapili již sepsanou historií skautingu v Českém Těšíně, kterou pro mě zpracovali.

Z tohoto důvodu byla v této práci použita pouze jedna výzkumná metoda, a to dotazníkové šetření.

3 SEZNÁMENÍ S PROBLEMATIKOU

3.1 TEORETICKÁ ČÁST – VÝVOJ ORGANIZACE A JEJÍCH HODNOT

3.1.1 STRUČNÁ HISTORIE SKAUTINGU – VZNIK, VÝVOJ

Světový skauting vznikl v roce 1907 ve Velké Británii na základě myšlenek lorda Roberta Baden-Powella – jeho zakladatele. Hnutí se postupně šířilo do dalších států a bylo také ovlivňováno dalšími osobnostmi (například Ernest T. Seton ve Spojených státech). Roku 1911 vzniká skauting také v Čechách. O rok později získává svůj tradiční název – Junák.¹

Český skauting byl třikrát zakázán nedemokratickými režimy, které se u nás dostaly k moci.

Poprvé byl Junák zrušen za druhé světové války v roce 1940. Našlo se mnoho odvážlivců, kteří hájili myšlenky skautingu v ilegálním odboji či za hranicemi protektorátu. Sedm stovek z nich za to zaplatilo životem. Části skautů se podařilo pokračovat v jisté míře v činnosti pod hlavičkou Klubu českých turistů nebo ve Foglarových čtenářských klubech Mladého hlasatele. Hnutí znovu začalo veřejně působit pod svým tradičním názvem v roce 1945. Poválečné nadšení pro skauting přivedlo do Junáka čtvrt miliónu členů.

Slibný rozvoj skautingu pozastavil obrat v roce 1948 – nástup stalinského komunismu. Řada činovníků se stala obětí politických procesů a strávila roky v komunistických žalářích. V roce 1950 byl Junák podruhé zrušen.

Pouze na krátkou dobu se obnovila činnost Junáka v roce 1968 za Pražského jara. Veškeré snahy o vybudování organizační struktury a rozmach činností ukončil rok 1970, kdy byl Junák násilně pohlcen Pionýrskou organizací.

Přes všechny překážky však u nás skautská myšlenka stále přežívala. Organizace mohla být zakázána, ale ne skautské hnutí, to žilo dál pod různými krycími jmény. Nastalo se skautská organizace znovu probudila k životu na přelomu let 1989 a 1990. Rychle se začleňovala do mezinárodních struktur. Po rozdělení

¹ Historie « Skauting « Home | Skautský svět | Junák - svaz skautů a skautek ČR [online. bez data publikování].

Československa vznikla pouze česká skautská organizace, která přijala dnes již tradiční název Junák – svaz skautů a skautek.²

Junák má dnes přes 50 000 členů. Junácká organizace se dělí do tří věkových skupin: světlušky a vlčata (6-10 let), skauti a skautky (10-15 let) a rangers a roveři (nad 15 let).³

Skauting existuje prakticky ve všech státech světa (více než 200 států), je pouze několik výjimek – vesměs totalitních států (Andorra, Čína, Kuba, Severní Korea, Laos a Barma). Celkem má přes 40 milionů členů a je tedy největší mezinárodní organizací pro děti a mládež.

Z hlediska organizačního bylo toto mezinárodní hnutí rozčleněno na několik částí:

- chlapecký skauting – WOSM (World Organization of The Scout Movement) sdružuje asi 16 milionů skautů ze 168 států a teritorií. Ústředním sídlem je Ženeva.
- dívčí skauting – WAGGGS (World Association of Girl Guides and Girl Scouts) sdružuje asi 9 milionů skautek ze 136 států světa. Světové ústředí má v Londýně.
- skauting pro dospělé – ISGF (The International Scout and Guide Fellowship) se sídlem v Bruselu sdružuje dospělé skauty (oldskauty) ze 40 států světa.⁴

ANTONÍN BENJAMIN SVOJSÍK

(5. 9. 1876 – 17. 9. 1938)

Středoškolský profesor a významný sokolský činovník. V roce 1911 se v Anglii seznámil se skautingem. Po návratu z Anglie, kde navštívil několik táborů, začal přizpůsobovat Baden-Powellovy skautské myšlenky pro českou mládež. Tyto nové myšlenky se snažil využít ve prospěch Sokola, ale jeho snahy nebyly přijaty. To ho vedlo k pokusu založit vlastní spolek s novou výchovou pro české děti (viz Příloha č. 1).

² Historie « Skauting » Home | Skautský svět | Junák - svaz skautů a skautek ČR [online. bez data publikování].

³ ...skauting pro život. Praha: Junák – svaz skautů a skautek, 2002. S. 3.

⁴ Skauting - Wikipedie, otevřená encyklopedie [online].

Na podporu této snahy napsal knihu *Základy junáctví* (1912) a tím položil základy českému skautingu. V knize mimo jiné Svojsík upravuje Baden-Powelův anglický vzor tak, aby vycházel z potřeb českého prostředí. Zaměřoval se na silné citové prožitky z přírody a položil základní kámen naší výchovné metodiky – skautskou družinu.⁵

Formuloval také skautské ctnosti: skromnost, přátelství, sebezdokonalování, pevná vůle, mravní zásady, spořivost, rozumná volba povolání apod. Většinu z nich vložil do skautského zákona a slibu.⁶

ERNEST THOMPSON SETON

(14. 8. 1860 – 23. 10. 1946)

E. T. Seton se sice narodil v Anglii, ale vyrostl v Kanadě a později žil ve Spojených státech (viz Příloha č. 2).

Black Wolf – Černý Vlk, jak se podepisoval, je znám jako spisovatel, malíř, velký znalec přírody a hlasatel lesní moudrosti. Je jedním ze zakladatelů skautingu v Americe a významně přispěl ke vzniku skautského hnutí - Knihu lesní moudrosti („*The Book of Woodcraft and Indian Lore*“) znali jak R. Baden-Powell, tak A. B. Svojsík a oba z ní načerpali mnoho podnětů.⁷

V roce 1902 založil organizaci „*Woodcraft Indians*“ (woodcraft = zálesáctví, lesní moudrost). Nabídl dětem romantické prvky, symbolické obřady a kouzlo života v přírodě, za vzor jim nabídl ušlechtilého Indiána. Kladl důraz na krásu, soulad s přírodou, tvořivost a fantazii. Když byla v USA založena skautská organizace, připojil k ní své „*Indiány*“ a stal se prvním náčelníkem amerických skautů.⁸

Český skauting přebral mnoho jeho prvků a myšlenek. Seton je mezi českými skauty známější a uznávanější než mezi skauty americkými. Oproti světovému skautingu je v České republice dodnes kladen velký důraz na výchovu spojenou s pobytem v přírodě. Pravděpodobně se o to zasloužil Miloš Seifert, který propagaci Setonova hnutí zasvětil celý svůj život.⁹

⁵ BŘICHÁČEK, V. *Poselství skautské výchovy*. Liberec: Skauting, 1991. S. 12-15.

⁶ BŘICHÁČEK, V. *Junák na přelomu století*. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, TDC, 2001. S. 6-7.

⁷ *Skauting*. Liberec: Skauting, 1995. S. 60, 280.

⁸ 48.oddíl *Ostrava* [online. bez data publikování].

⁹ *Ernest Thompson Seton - Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online].

ROBERT BADEN-POWELL

(22. 2. 1857 – 8. 1. 1941)

Sir Robert Baden-Powell, zakladatel světového skautského hnutí, se narodil v Londýně. Den jeho narození se dodnes slaví jako Den sesterství. Téhož dne se o několik let později narodila jeho manželka Olave (viz Příloha č. 3).

Během služby v Africe se naučil od domorodců umění přežít v přírodě. Díky svým zásluhám ve válce s Búry se stal nejmladším brigádním generálem a národním hrdinou.

V lednu 1908 vydal knihu „Scouting for Boys“, která podávala návod pro použití skautských metod při výchově chlapců. Pouhý rok po vydání knihy se ke skautingu v Anglii hlásilo už víc jak sto tisíc chlapců. V roce 1922 byl jmenován do šlechtického stavu.¹⁰

Jeho vojenská minulost se na anglickém skautingu silně odrazila, hlavní myšlenky byly na bázi vojenské výchovy: důraz na řád, službu, občanství a komplexnost výchovy.¹¹

K jeho nejslavnějším proneseným slovům patří "Be prepared!" Což v překladu znamená "Buď připraven!". Tato slova jsou dodnes heslem skautů na celém světě. Také denní příkaz – požadavek, aby každý skaut vykonal denně alespoň jeden dobrý skutek, byl zaveden jeho zásluhou.¹²

¹⁰ PLAJNER, R. *Úsvit českého junáctví: zavátou junáckou stezkou*. Junácká edice 1992. S. 29-30.

¹¹ *Myšlenkové základy skautingu*. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR. TDC, 2001. S. 9-10.

¹² *Skauting*. Liberec: Skauting, 1995. S. 234-235.

3.1.2 ZÁKLADNÍ MYŠLENKY A CÍLE SKAUTINGU

Skauting se dá definovat mnoha způsoby. Podle V. Břicháčka je skauting poselstvím všestranné výchovy – v kruhu vrstevníků a uprostřed přírody. Usiluje svébytnými metodami, odpovídajícími věku i potřebám mladých lidí, rozvíjet jejich osobnost a připravit je na zvládání složitých životních situací i úkolů a na aktivní sociální život v měnícím se světě. Zároveň je to i jistý životní styl, který se postupně vytváří a provází jedince po celý život v duchu zásady „jednou skautem – vždy skautem“.

Základní myšlenkový systém skautské výchovy můžeme odvodit z principů, které jsou obsaženy ve slibu, zákonu, heslu i požadavku dobrého skutku.¹³

Základních myšlenky Junáka přenesené do dnešní doby:

1. Morální výchova a vytváření cest duchovního rozměru skautingu.
2. Výchova dětí dětmi v malých skupinách.
3. Vztah k přírodě se silným aspektem ekologickým.
4. Činnost a hra jako základní metodiky učení.
5. Ideály demokracie, spojené s uskutečňováním občanské společnosti.
6. Mezinárodní skauting jako cesta k přátelství dětí různých ras, náboženství, kultur i jazyků.¹⁴

ZÁKLADNÍ PRINCIPY SKAUTINGU

Zakladatel skautingu Robert Baden-Powell stanovil základní principy skautingu:

Povinnost vůči sobě samému

Každý člověk má odpovědnost za svůj osobní rozvoj – starat se o své zdraví, vzdělávat se, a rozvíjet své schopnosti.

Povinnosti k druhým

Znamená odpovědnost člověka ke společnosti, snahu být ostatním příkladem, být prospěšný ve svém okolí a sloužit těm, kteří potřebují pomoc. Činnost

¹³ BŘICHÁČEK, V. *Poselství skautské výchovy*. Liberec: Skauting, 1991. S. 7-16.

¹⁴ BŘICHÁČEK, V. *Junák na přelomu století*. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR. TDC, 2001. S. 48.

skautských oddílů musí být založena na úctě ke všem lidem a nesmí poškozovat ani přírodu ani životní prostředí.

Povinnost k Bohu

Znamená oddanost duchovním principům, povinnost hledat v životě vyšší hodnoty, nejen materiální, a být věrný svému vlastnímu přesvědčení. Skautkám a skautům nejde jen o péči o sebe sama a o své okolí, ale také o dobře naplněný život.¹⁵

SKAUTSKÝ ZÁKON

Skautky a skauti na celém světě se hlásí ke stejným ideálům, řídí se stejným zákonem. Skautský zákon jim ukazuje, jak by měli myslet, mluvit a jednat. Jsou to zásady, kterými by se měli řídit nejen, dokud chodí do skautského oddílu, ale i ve vzdálené budoucnosti – po celý život.

Občas se stane každému, že skautský zákon poruší, přesto však stále zůstává skautem. Je jednoduché, naučit se odříkat zákon nazpaměť, ovšem těžší je jeho dodržování v běžném životě.¹⁶

1. Skaut je pravdomluvný.
2. Skaut je věrný a oddaný.
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.
4. Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.
5. Skaut je zdvořilý.
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců.
8. Skaut je veselý myslí.
9. Skaut je hospodárný.
10. Skaut je čistý v myšlenkách, slovech i skutcích.

V zákonu ani slibu není nikde přímo řečeno, že skaut ani skautka nekouří, nepijí alkohol, neberou drogy. Vyplývá to však z desátého bodu zákona.¹⁷

¹⁵ BŘICHÁČEK, V., et. al. *Skautskou stezkou: základní příručka pro skauty a skautky*. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR. TDC, 1998. S. 345-362.

¹⁶ *Skauting*. Liberec: Skauting, 1995. S. 230.

¹⁷ Tamtéž, s. 234.

SLIB SKAUTŮ A SKAUTEK

Složení slibu je považováno za nejvýznamnější okamžik skautského života. Člen oddílu se jeho složením stává skautem, bere na sebe závazek žít podle skautských ideálů, vydává se na cestu, kterou charakterizují tři skautské principy. Skautský slib by měl být skládán teprve poté, kdy si daná osoba již plně uvědomuje, co slibuje. Vůdce oddílu rozhoduje o připravenosti, a poté sám slib uděluje.

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:

- sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době,
- plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské,
- duší i tělem být připraven pomáhat vlasti a bližním.

Složení slibu mohou věřící skauti zakončit prosbou: K tomu mi pomáhej Bůh.

HESLA

Skautské heslo: „Buď připraven!“ - tak zní heslo všech skautů a skautek na celém světě. Máme být připraveni na cokoliv, v každé chvíli, za všech okolností.¹⁸

Heslo světlušek: „Pamatuj“.

Roverské heslo: „Sloužím“ - znamená odpoutání se od osobních zájmů, činnost v zájmu druhých lidí, pravdy a vyšších ideálů.¹⁹

DENNÍ PŘÍKAZ

Pro každého skauta na světě platí požadavek: Vykonat denně alespoň jeden dobrý skutek! Je to praktické plnění čtvrtého bodu zákona, prokazuje tím přátelství všem lidem dobré vůle.²⁰

¹⁸ BŘICHÁČEK, V., et. al. *Skautskou stezkou: základní příručka pro skauty a skautky*. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR. TDC, 1998. S. 364.

¹⁹ BŘICHÁČEK, V. *Skautské putování po stezce životem*. Praha: FONS, 1995. S. 120-122.

²⁰ *Skauting*. Liberec: Skauting, 1995. S. 234-235.

3.1.3 JUNÁCKÁ SYMBOLIKA

Ve skautingu se používá mnoho symbolů, znaků i odznaků. Lilii, střelku z kompasu, která často ukázala správnou cestu k cíli, převzalo jako pocit sounáležitosti všech skautů do svého znaku Baden-Powellovo skautské hnutí. Dnes je základním tvarem odznaku skautů na celé zeměkouli.

Prostřední z listů značící střelku kompasu znamená, že skaut jde vždy přímo, neobchází těžkosti ani problémy. Tři listy lilie znamenají tři body skautského slibu i tři věkové kategorie: vlče – skaut – rover.

Čeští skauti – junáci mají uprostřed zlaté lilie umístěn chodský znak, bílý štítek s černou psí hlavou. Znak se psí hlavou je dílem Mikoláše Alše a vznikl koncem předminulého století jako ilustrace k románu Aloise Jiráska *Psohlavci*.²¹

Mezinárodní skautská organizace si zvolila za svůj oficiální znak bílou lilii se dvěma pěticípými hvězdičkami obklopenou kruhem, vytvořeným lanem, jehož konce jsou dole spojeny ambulančním uzlem. Tento znak je na fialovém podkladu. Ukazuje nám, jak máme plnit své povinnosti a pomáhat ostatním. Její tři cípy připomínají tři body skautského slibu.

Znakem skautek se stal zlatý trojlístek, který má ve dvou postranních lístcích pěticípou hvězdičku podobně jako mezinárodní skautská lilie. Obě hvězdičky v lilii i trojúhelníku mají deset cípků, jako má skautský zákon deset bodů (viz Příloha č.4).²²

SKAUTSKÝ POZDRAV

Skauti na celém světě se zdraví zvláštním způsobem. Pravou ruku obrátí dlaní vpřed a zvednou k rameni. Palcem překryjí malíček, což vyjadřuje zásadu, že silnější chrání slabšího. Tři vztyčené prsty pravé ruky (palec tiskne malíček do dlaně) jsou připomínkou tří bodů slibu. Kruh, který vznikne spojením palce a malíčku, symbolizuje přátelství skautů a skautek kolem celého světa.²³

Stisk levé ruky, při kterém se odkloněný malíček první osoby ocitne mezi malíčkem a prsteníčkem osoby druhé, je také symbolickým gestem. Skauti na celém

²¹ ČÁKA, J. *Junácká symbolika*. 2.vyd. Praha: Merkur, 1990. S. 26-30.

²² *Skauting*. Liberec: Skauting, 1995. S. 236-239.

²³ BŘICHÁČEK, V., et. al. *Skautskou stezkou: základní příručka pro skauty a skautky*. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR. TDC, 1998. S. 31.

světě si podávají levičku prý proto, že je blíž k srdci. Ve skutečnosti je to znamení, kterým se odlišují od neskautů (viz Příloha č. 5).²⁴

K symbolům českých skautů patří také sekerka zaseknutá do špalku, jak to můžeme nejčastěji vidět na letních táborech. Symbolizuje zahájení společné práce. Zasekne ji vedoucí při prvním nástupu na začátku tábora a vytáhne teprve po jeho skončení.²⁵

Gilwellský kruh má také symbolický význam. Na konci táborového ohně, když přijde čas zaspívat večerku, skauti vytvoří kruh, který nikde nezačíná a nikde nekončí. Ruce překříží před tělem (pravou přes levou) a podají je svým sousedům. Vedoucí pošle němý pozdrav pevným stiskem levé ruky. Stisk pokračuje od jednoho skauta k druhému, až dojde opět k vůdci. Tak vznikne gilwellský kruh, který dostal své jméno podle první skautské lesní školy pro výchovu vůdců v anglickém Gilwellu.²⁶

SKAUTSKÝ KROJ

Skautský kroj se skládá ze skautské košile jednotného střihu (písková – skauti, modrá – vodáci), trojcípého šátku s turbánkem (žlutá – světlušky a vlčata, hnědá – skauti, světle modrá – vodní skauti, šedá – absolventi Lesní školy) a funkční šňůrky (žlutá – světlušky a vlčata, zelená – skauti, červená – roveři a rangers, bílá – činovníci, tmavě modrá – oldskauti) s písťalkou (viz Příloha č. 6). Lilie, slibový odznak, je na kroji skautek podložena trojlístkem vystřiženým z modrého filce (viz Příloha č. 4).²⁷

SKAUTSKÉ SVÁTKY

Skautky na celém světě slaví 22. únor jako Den sesterství. Toto datum si vybraly proto, že se 22. února narodili jak zakladatel světového skautského hnutí Robert Baden-Powell, tak jeho žena Olave, světová náčelní skautek.

²⁴ *Skauting*. Liberec: Skauting, 1995. S. 236-237.

²⁵ Tamtéž, s. 237-238.

²⁶ Tamtéž, s. 238-239.

²⁷ Junák - svaz skautů a skautek ČR - Wikipedie, otevřená encyklopedie [online].

Co pro děvčata znamená 22. únor, to je pro chlapce svátek svatého Jiří – 24. duben. Sv. Jiří je patronem skautů ve všech světadílech. Podle prastaré báje to byl rytíř, který projevil svou statečnost v boji s drakem.²⁸

JAMBOREE

Jedná se o největší mezinárodní skautské setkání. Jamboree v překladu znamená setkání, veselou slavnost. Pořádá se každé čtyři roky v některé předem určené zemi. Na jamboree skauti společně táboří, poznávají hostitelskou zemi, předvádějí své národní zvyky, hry, vyměňují si upomínkové předměty a dělají spoustu dalších zajímavých věcí, které přispívají ke vzájemnému poznávání.²⁹

IVANČENA

Každý rok putují zástupy skautů na beskydskou Ivančenu, ležící na úpatí Lysé hory, aby uctili oběti války.

Již od roku 1945 putovaly na Ivančenu tisíce skautů, skrývají se před hlídkami Státní bezpečnosti. Každý přitom nesl svůj kámen, určený ke zcela unikátní stavbě mohyly na památku ostravských skautů, popravených 24. 4. 1945, tedy těsně před koncem války, německým gestapem v den svátku svatého Jiří, patrona všech skautů.

Snad každý návštěvník Ivančeny přiložil svůj kámen, i proti vůli tehdejších mocných. Po padesáti letech tak vznikl světový unikát – neprojektovaná, oficiálně nechtěná, přesto však monumentální mohyla na památku nejen skautů, ale i všech bojovníků proti zlu a bezpráví.³⁰

²⁸ *Skauting*. Liberec: Skauting, 1995. s. 239.

²⁹ BŘICHÁČEK, V., et. al. *Skautskou stezkou: základní příručka pro skauty a skautky*. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR. TDC, 1998. S. 378-379.

³⁰ Tamtéž, s. 336.

3.1.4 KVALIFIKAČNÍ STUPNĚ JUNÁKA

Většina skautů, kteří se rozhodnou pokračovat v činnosti i po dosažení roverského věku, se mohou zúčastnit kurzů, které jim poskytnou dostatečnou kvalifikaci ke spoluúčasti na vedení oddílu či přímo k vedení oddílu. Zmíním se tedy pouze o dvou kvalifikačních stupních, které jim tuto odbornost udělují.

ČEKATELSKÁ ZKOUŠKA

Příručka k čekatelské zkoušce definuje čekatelskou zkoušku a vymezuje její cíle a podmínky takto:

Čekatelská zkouška je základním stupněm činovníckého vzdělání. Všechny ostatní kvalifikační stupně předpokládají minimálně předchozí složení ČZ. Opravňuje ke spoluúčasti na vedení oddílu i tábora nebo k vedení krátkodobých akcí se souhlasem a podle pokynů vůdce. Není ovšem postačující k samostatnému vedení oddílu nebo tábora.

Cílem čekatelské zkoušky je prověřit zralost uchazeče a zjistit, zda je schopen svojí činností přispět ke zdárnému rozvoji dětí a v maximální míře zajistit jejich bezpečnost. Součástí zkoušky jsou základy skautské výchovné metody a metodika běžných činností družiny a oddílu, základy psychologie a pedagogiky a právní minimum.

Uchazeči musí splňovat následující podmínky:

- věk min. 15 let,
- souhlas vedoucího střediska a doporučení vůdce oddílu,
- potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi,
- čestné prohlášení o bezúhonnosti,
- znalosti skautské stezky přiměřené věku (I. stupeň skautské stezky).

Podmínkou složení čekatelské zkoušky je napsání čekatelské práce (s tématem týkajícím se skautingu či vedení oddílu) a složení zkoušky z těchto předmětů: myšlenkové základy skautingu, úvod do pedagogiky a psychologie, metodika, bezpečnost, zdravotvěda, organizace a právo, základy hospodaření.³¹

³¹ BŘICHÁČEK, V., et. al. *Čekatelská zkouška*. 2. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR. TDC, 2001. S. 4-8.

VŮDCOVSKÁ ZKOUŠKA

Z webových stránek Junáka se můžeme dozvědět, že vůdcovská zkouška je druhým kvalifikačním stupněm a opravňuje k samostatnému vedení oddílu, tábora, střediska, k výkonu některých vyšších činovníckých funkcí a k účasti v Lesních školách.

Cílem vůdcovské zkoušky je zjistit, zda je kandidát schopen samostatně a úspěšně vést a vychovávat mládež podle skautských zásad. Prověřuje se, zda ovládá obsahovou i metodickou stránku skautské výchovy, zda má potřebné osobnostní předpoklady, dovednosti a znalosti pedagogické, psychologické, organizační a právní. Dále se ověřuje, zda je absolvent schopen reprezentovat skautské hnutí na veřejnosti a zda si je vědom odpovědnosti při výchově svěřené mládeže.

Uchazeči musí splňovat následující podmínky:

- dovršený věk min. 18 let
- absolvování čekatelské zkoušky
- souhlas vedoucího střediska a vyjádření vůdce oddílu
- praxe 1 rok ve vedení oddílu nebo střediska po složení ČZ
- čestné prohlášení o bezúhonnosti
- potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi
- znalost celého rozsahu skautské stezky (II. stupeň)
- dosažení kvalifikace zdravotníka zotavovacích akcí Junáka

Podmínkou složení vůdcovské zkoušky je vypracování písemné práce na dané téma a její obhajoba. Zkoušky se skládají z předmětů s větším rozsahem než u čekatelské zkoušky: myšlenkové základy skautingu, historie, psychologie, pedagogika, metodika, vedení oddílu, organizace a právo, hospodaření, zdravotní věda, příroda a ekologie, táboření, příprava a vedení tábora, kultura, estetika, tělovýchova a sport, mluvený projev.

Před vydáním vůdcovského dekretu musí uchazeči složit vůdcovský slib v tomto znění: „Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe, vést a vychovávat mládež mi svěřenou v duchu skautského slibu a zákona.“ Věřící skauti mohou doplnit dovětek „K tomu mi dopomáhej Bůh“.³²

³² *Vedení oddílu « Vzdelávání « Organizace « Křižovatka* [online. bez data publikování].

3.1.5 SKAUTING V ČESKÉM TĚŠÍNĚ

„Skauting se na Těšínsku rozvíjel podstatně později než v ostatních částech země. Bylo to dáno hlavně politickou situací a složitým historickým vývojem. Po první světové válce se o Slezsko stále bojovalo, docházelo zde často k příhraničním bojům. Po roce 1921, kdy se Těšín rozdělil na dvě části, se situace trochu uklidnila.

Samotný vznik a rozvoj skautingu na Těšínsku je spjat se vznikem skautingu v Lázích (dnešní část Orlové). Pro celé hnutí bylo rozhodující, že se vyvíjelo zároveň s rozvojem československého školství. V národnostně roztržitém regionu byly skautské myšlenky šířeny učiteli přímo na školách.

Ve 30. letech 20. století vznikly dva oddíly i v Českém Těšíně. První oddíl byl pod vedením Bedřicha Sladkého – Akely. Koncem roku 1935 se Těšín stává centrem hnutí se svými sedmi oddíly. Zemský skautský sjezd pořádaný v roce 1936 se stal vynikající propagací junáckého hnutí, zúčastnil se ho i A. B. Svojsík. Těšínský skauting v té době neprosazoval jen ideje junáckého hnutí a jeho myšlenky, ale stal se složkou, která v tomto regionu, zmítaném národnostní nesnášenlivostí, upevňoval i československou státnost.

V roce 1932 přichází na toto území velká osobnost - Oldřich Štěrba – školní inspektor. Založil smečku vlčat a zároveň vedl 2. oddíl skautů až do obsazení Těšína Polskem, ke kterému došlo v roce 1938. Během polského záboru byli zatčeni, vyslýcháni a následně vysídleni skautští činovníci (Pravoslav Machara, Ota Gavenda, Mojmír Satori a další).

Když v roce 1939 přišla německá okupace – skautské hnutí v Těšíně již nepostihla. Přesto bylo nacisty popraveno a umučeno mnoho stoupců junácké myšlenky. Mezi nimi byl i Oldřich Štěrba zvaný Otec Vlk. Za odbojovou činnost bylo v dubnu 1945 na židovském hřbitově v Polském Těšíně (Cieszyně) popraveno 28 odbojářů, mezi nimiž bylo i osm skautů z Ostravy, kterým na památku jejich mučednické smrti skauti z Těšínského Slezska vybudovali na úbočí Lysé hory zvaném Ivančena kamennou mohylu.

Po válce byla obnovena činnost Junáka pod vedením okresního velitele Mojmíra Satoriho. 12. června 1945 založil bratr Ota Gavenda, vedoucí střediska ve městě, 1. junácký oddíl navazující na tradici bývalé „Dvojky“ Oldřicha Štěrby. Znovu vznikla vlčata, 2. oddíl a 1. dívčí oddíl. Ochotnickou činností, pomocí městu, řadou sportovních i veřejně prospěšných akcí si Junák v Českém Těšíně získal

postavení nejlépe pracující organizace s mládeží. V červnu 1950 došlo ke druhému zákazu Junáka v Československu.

K obnovení skautské činnosti došlo 19. dubna 1968, kdy bylo obnoveno středisko Junáka s pěti oddíly zásluhou Oty Gavendy. 1. oddíl vznikl z bývalého Klubu českých turistů a jeho vedením byl pověřen bratr Antonín Kotas. 2. oddíl navázal na dlouholetou tradici „Dvojky“ a jeho vůdcem byl zvolen bratr Eduard Konvička – Pajtáš. Dále vznikla vlčata, 1. dívčí oddíl a oddíl Oldskautů.

Junák byl v roce 1969 znovu postaven mimo rámec výchovných organizací a skautské oddíly byly zrušeny. Skauti ztratili všechno znovu získaný majetek, pozbyli své klubovny a tábořiště, ale skautské myšlenky byly živeny i nadále. Těšínská činovníci pracovali s dětmi ve sportovních klubech, turistických, modelářských a přírodovědných kroužcích. Po celou dobu totality vedl vůdce 2. oddílu svůj oddíl jako kroužek vodní turistiky.

Po revoluci v roce 1989 se skautská činnost znovu probudila k životu. Ve středisku byl založen 1. oddíl Junáka Stopaři, který vedl bratr Dušan Hojdyš, 2. oddíl Kompas, nadále vedený bratrem Eduardem Konvičkou – Pajtašem, 3. dívčí oddíl vedený Sylvou Twardikovou, oddíl Oldskautů a 5. oddíl skautek Těšínská pětka, založený v roce 1991 bratrem Eduardem Jarnotem – Lišákem. Oddíly si budovaly zázemí v klubovnách na skautské základně u Těšínské přehrady.

Od roku 1989 se skauti pravidelně účastní výstupu na skautskou mohylu Ivančenu pod Lysou horou. Každoročně se také účastní Svojsíkova závodu, kde pravidelně obsazují přední místa.

Po několika letech činnosti zanikl 1. oddíl Stopaři, ale pod středisko se začlenil 7. oddíl Skaláci a v roce 1993 nově vznikl 1. dívčí oddíl vodních skautek Kosatky. O základnu se středisko dělí také s oddílem polských harcerů „Opty“ (Harcerska Druzyna Vodna OPTY). Po smrti bratra Žižky v roce 1992 převzal vedení střediska bratr Pajtáš. Zatím posledním oddílem, který na středisku vznikl je 3. roj světlušek, založený roku 2000 Kateřinou Macurovou.“³³ Před pár lety zanikl oddíl Skaláci.

Postupně vznikaly tradice pravidelných akcí pořádaných střediskem jako například vítání jara, noční pochody, mikulášské a vánoční besídky. Středisko pořádá turnaj v ringu, který má za sebou již několikátý ročník a v okolí se stal velmi

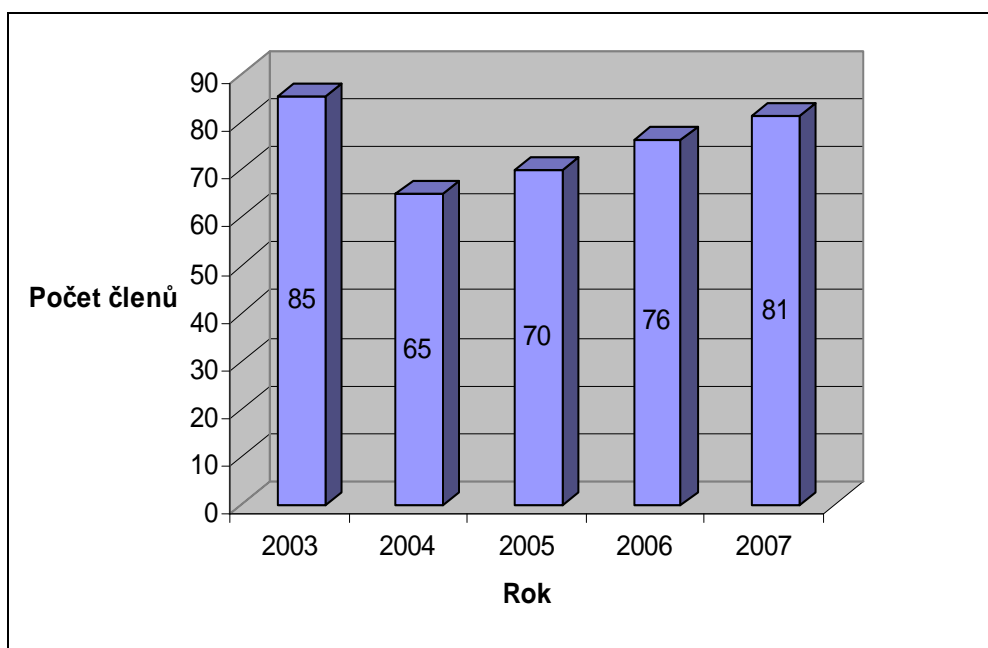
³³ KONVIČKA, Eduard. *Historie skautingu na Těšínsku* (rkh).

oblíbeným. Mezi další akce patří Kdo, s kým, jak a kam, Zlaté rouno, skautské plesy atd. Roveři se už několik let podílejí na akcích Květinový den a Kapka naděje. V září 2007 bylo poprvé uskutečněno vojenské cvičení s názvem Wolfram pro skauty starší 15 let.

Všechny oddíly mají stále svou základnu na středisku u Těšínské přehrady s názvem Zlatá Orlice. Každý pátek se zde konají schůzky oddílů, začínající ve čtyři hodiny odpoledne a končící v šest. Jednou za měsíc, vždy první pátek v měsíci, se koná středisková rada.

Mnoho skautských středisek se v dnešní době setkává spíše se stagnací či s úbytkem členů ve skautských oddílech. Těšínské středisko však v posledních letech zaznamenává pomalý nárůst členů, kterých rok od roku přibývá (viz Graf č. 1).

Graf č. 1 - Počet registrovaných členů na skautském středisku Zlatá Orlice v Českém Těšíně od r. 2003 do r. 2007.

3.2 PRAKTICKÁ ČÁST – DOTAZNÍKOVÝ VÝZKUM A ROZHOVORY, VYHODNOCENÍ

3.2.1 DOTAZNÍKY A ROZHOVORY

DOTAZNÍKOVÝ VÝZKUM

V rámci bakalářské práce byl proveden dotazníkový výzkum, který je nejdůležitější součástí práce. V tomto šetření byl zjišťován vliv skautingu na rozvoj osobnosti současných i bývalých členů tohoto hnutí, jeho přínos pro život. Dále bylo prostřednictvím dotazníku zjišťováno, zda respondenti hodnotí skauting pozitivně a doporučili by dnešním dětem Junák navštěvovat.

V průběhu svého výzkumu jsem několikrát navštívila skautské středisko Zlatá Orlice v Českém Těšíně. Sledovala jsem průběh skautských schůzek v nově opravených klubovnách a povídala si se staršími členy o aktuální situaci střediska. Také jsem byla přítomna na různých akcích jako je vánoční besídka, oddílová či středisková rada. Poznatky zjištěné při návštěvách mi pomohly k pochopení dnešní situace, dovolily mi znovu proniknout do skautské výchovy a připomenout si různé činnosti vykonávané během schůzek.

Základní, výběrový soubor, respondenti

Základní soubor tohoto výzkumu tvořili členové organizace Junák – svaz skautů a skautek České republiky. Výběrový soubor byl tvořen bývalými či stávajícími členy skautského střediska Zlatá Orlice v Českém Těšíně, starších 17 let (včetně). Horní hranice nebyla omezena. Tato spodní hranice byla stanovena pro zaručení vyzrálého hodnocení přínosů skautingu v životech dotazovaných. V tomto věku se mládež čím dál více odcizuje svým vůdcům či opouští skautské oddíly, přičemž již může mít splněn základní kvalifikační stupeň Junáka.

Na středisku bylo v roce 2007 zaregistrováno 81 členů. Skupinu respondentů tvořili současní členové, kteří pocházeli ze čtyř oddílů, které na středisku fungují, a bývalí členové těchto oddílů. Kvůli stanovené věkové hranici se většina osazenstva skautských oddílů nemohla výzkumu zúčastnit z důvodu nízkého věku. Výzkumu se zúčastnilo 48 respondentů.

Distribuce a návratnost dotazníků

Tento dotazník byl distribuován několika způsoby. Část dotazníků byla zaslána bývalým skautům prostřednictvím elektronické pošty zároveň s prosbou o případné rozeslání dotazníku dalším lidem, na které mají oslovení kontakt. Dále byl požádán vedoucí střediska o umístění dotazníku na www stránky těšínského střediska. U takto rozesílaných dotazníků nelze přesně stanovit jejich návratnost, protože docházelo k přeposílání dotazníků mezi skauty. Kromě toho byl dotazník umístěn i na www stránky střediska Zlatá Orlice, kde si ho každý návštěvník mohl dobrovolně stáhnout a následně ho zaslat na můj osobní email.

Většina dotazníků však byla doručena osobně, přímo do rukou respondentů, při mých návštěvách na skautském středisku Zlatá Orlice. Všechny skautské oddíly se scházejí každý pátek od čtyř do šesti hodin, každý oddíl má svou klubovnu. Na začátku schůzek byly dotazníky rozdány všem vyhovujícím přítomným (od 17 let) a na konci schůzky byly vybrány vyplněné zpět. Návratnost takto distribuovaných dotazníků byla téměř 100%. Výzkumu se zúčastnili členové všech českých oddílů na středisku, tzn. Vodáci, Kosatky, Těšínská pětka, Světlušky. O základnu se středisko dělí také s oddílem polských harcerů „Opty“ (= Harcerska Druzyna Vodna OPTY). Tento skautský oddíl do tohoto výzkumu nebyl zahrnut. Polský skauting je dosti odlišný od českého, má jinou historii, vývoj a hodnoty, a není předmětem zkoumání mé bakalářské práce.

Při shánění dostatečného počtu dotazníků jsem se setkala s drobnými obtížemi. Dotazníky byly rozdány většině členů střediska odpovídajícího věku, kteří byli během mých návštěv přítomni. Samozřejmě většina skautů navštěvujících skautské schůzky bylo věku nižšího, vedoucích a roverů se na středisku pravidelně moc nevyskytuje. Největší obtíže nastaly při pokusech o kontaktování bývalých členů střediska. Starší členové střediska se dají jen velice těžko dohledat, zvláště pokud již nebydlí v Českém Těšíně nebo nejsou v kontaktu s jinými skauty. Z těchto důvodů bylo vybráno pouze 48 dotazníků.

Výzkum byl prováděn od začátku prosince 2007 do konce února 2008. Nejdříve byly rozeslány dotazníky pomocí emailu, v lednu 2008 pak došlo k osobnímu předávání dotazníků.

Struktura dotazníku

Dotazník se skládal z 21 otázek. Byl konstruován formou uzavřených a polouzavřených otázek, a jedné otázky otevřené. Dotazovaní označovali pouze pro ně vhodné odpovědi, měli na výběr z několika možností. Pro docílení co nejpřesnějších odpovědí mohli dotazovaní u určitých otázek označit i více než jednu odpověď, u většiny otázek pak měli možnost zvolit odpověď „Jiné“ - a dopsat přijatelnější variantu (viz Příloha č. 7).

Dotazník začínal souborem otázek orientujících se na identifikaci jednotlivce. Dotazovaný byl požádán o uvedení svého věku, pohlaví, nejvyššího dosaženého vzdělání a současného profesního zařazení.

Další paleta otázek se zaměřovala na důvody zahájení skautské činnosti. Otázky zjišťovaly počet let strávených ve skautském hnutí, nynější aktivitu ve skautingu a zda chodil do skautu někdo z rodiny dotazovaného.

Většina dalších otázek se zaměřovala na osobnost dotazovaného a jeho vztah ke skautským hodnotám. Dotazovaný odpovídal na otázky osobnostní - zda si pamatuje skautský zákon a jak by sám u sebe posoudil jeho dodržování, zda se věnuje práci s dětmi, pije alkohol či kouří. Dále jakého kvalifikačního stupně Junáka dosáhl, co pro něj skauting znamená, co mu skauting dal, jaký byl či je jeho vztah ke kroji.

Poslední tři otázky byly koncipovány pro zhodnocení přínosu skautingu v životě dotazovaného. Zjišťovaly, zda se někdy setkal s posměchem okolí, zda považuje přínos skautingu ve svém životě jako pozitivní a doporučil by dnešním dětem chodit do skautu – tato otázka byla jedinou zcela otevřenou otázkou v tomto dotazníku.

ŘÍZENÉ ROZHOVORY

Práce obsahuje kapitolu, která se zabývá historií skautingu v Českém Těšíně. Při shánění informací o historii skautingu na Těšínsku a následného založení skautského střediska Zlaté Orlice nebyly nalezeny žádné dostatečně přesné prameny, které by popisovaly tyto skutečnosti. Narazila jsem pouze na několik kronik, u nichž nelze dostatečně ověřit jejich pravdivost. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla vyhledat dva pamětníky, kteří již po dlouhou dobu působí ve skautské organizaci. Tito pánové na různých skautských akcích (například čekatelské zkoušky či lesní škola) sami

historii skautingu přednáší. Požádala jsem je o spolupráci pro získání potřebných informací.

Původním plánem bylo vykonat s těmito pamětníky řízený rozhovor, během kterého bych se pomocí předem připravených otázek dozvěděla potřebné informace o historii skautingu na Těšínsku. Celý rozhovor měl být, se souhlasem dotazovaných, nahráván na diktafon. Z takto získaných informací by bylo možné vyvodit průběh vývoje skautingu v Českém Těšíně.

Dotazování oldskauti, Eduard Konvička - Pajtáš a Eduard Jarnot - Lišák, se dostavili v požadovaný čas na předem dohodnuté místo – rozhovory měly probíhat v důvěrně známém prostředí skautského střediska Zlatá Orlice.

Nakonec, i po všech přípravách, k řízenému rozhovoru nedošlo z jediného důvodu – dotazování už mnohokrát na skautských akcích tuto problematiku rozebírali, a tak mne překvapili již sepsanou historií skautingu v Českém Těšíně, kterou pro mě zpracovali. Hlavní zásluhu na tomto rukopise má Eduard Konvička, který léta procházel staré kroniky, mluvil s mnoha pamětníky, kteří tuto pro nás dávnou historii prožili a sám byl její součástí. Vedl od roku 1968 oddíl Vodáků, kteří přežili až do dnešní doby (jsou přímými pokračovateli 2. oddílu založeném Oldřichem Štěrbou).

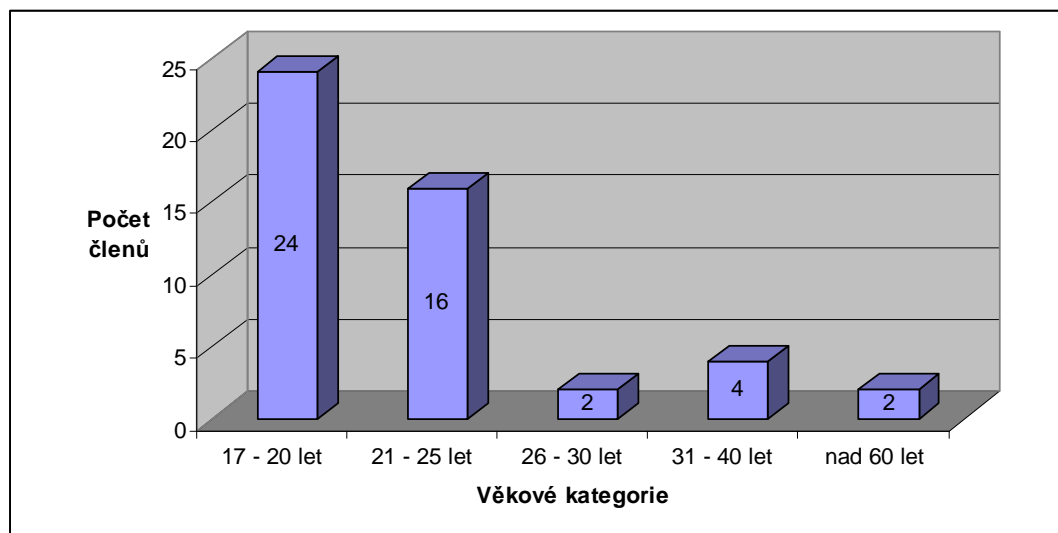
Z tohoto důvodu byla v této práci použita pouze jedna výzkumná metoda, a to dotazníkové šetření.

3.2.2 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ

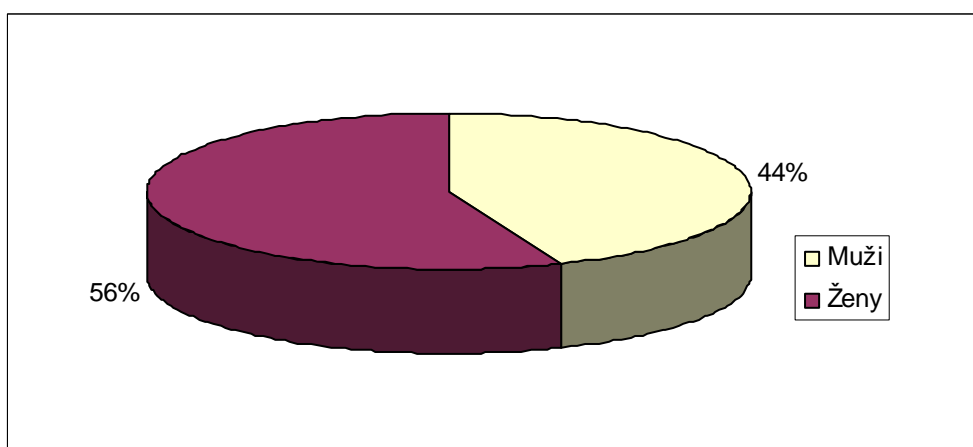
Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 48 respondentů. Počáteční série otázek se zaměřovala na získání identifikačních údajů. Mezi prvními otázkami, na které museli respondenti odpovídat, byl jejich věk a pohlaví. Tohoto dotazníkového šetření se zúčastnili respondenti od 17 let, což byla předem stanovená spodní hranice, do 70 let. Věk většiny lidí se pohyboval od 17 do 33 let, pouze 2 zúčastnění byli staršího věku, a to 63 a 70 let (viz Graf č. 2), díky nimž se zvedl také věkový průměr dotazovaných, který činil 23,5 let. V dotazníkovém šetření byli tudíž nejvíce zastoupeni roveři, rangers a činovníci. U otázky týkající se pohlaví dotazovaných

byla zjištěna větší účast osob ženského pohlaví, konkrétně 27 žen a 21 mužů (viz Graf č. 3).

Graf č. 2 – Struktura respondentů podle věku.

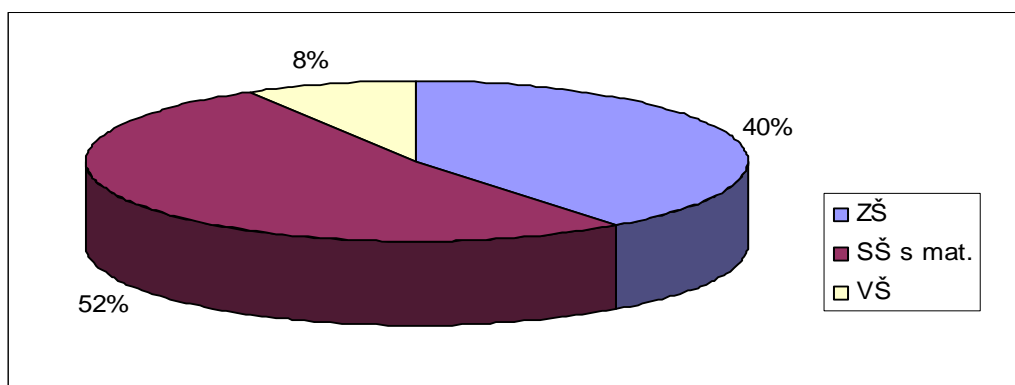

Graf č. 3 – Struktura respondentů podle pohlaví.

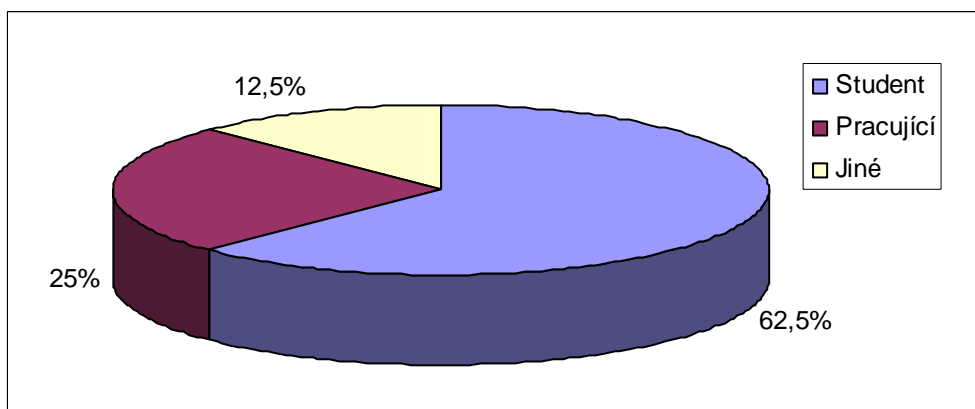
U každého účastníka výzkumu bylo zjištěno ukončené základní vzdělání. 19 osob uvedlo jako nejvyšší ukončené vzdělání základní školu. Největší procento dotazovaných se pohybovalo ve věkové kategorii 17 - 19 let, to znamená, že ještě neměli ukončené své středoškolské vzdělání, i když už byli většinou v posledních ročnících. I respondenti, kteří v době výzkumu studovali na osmiletém gymnáziu, uvedli jako nejvyšší ukončené vzdělání základní. 25 respondentů uvedlo jako nejvyšší ukončené vzdělání střední školu s maturitou a 4 vysokoškolské vzdělání (viz Graf č. 4).

Graf č. 4 – Struktura respondentů podle dosaženého vzdělání.

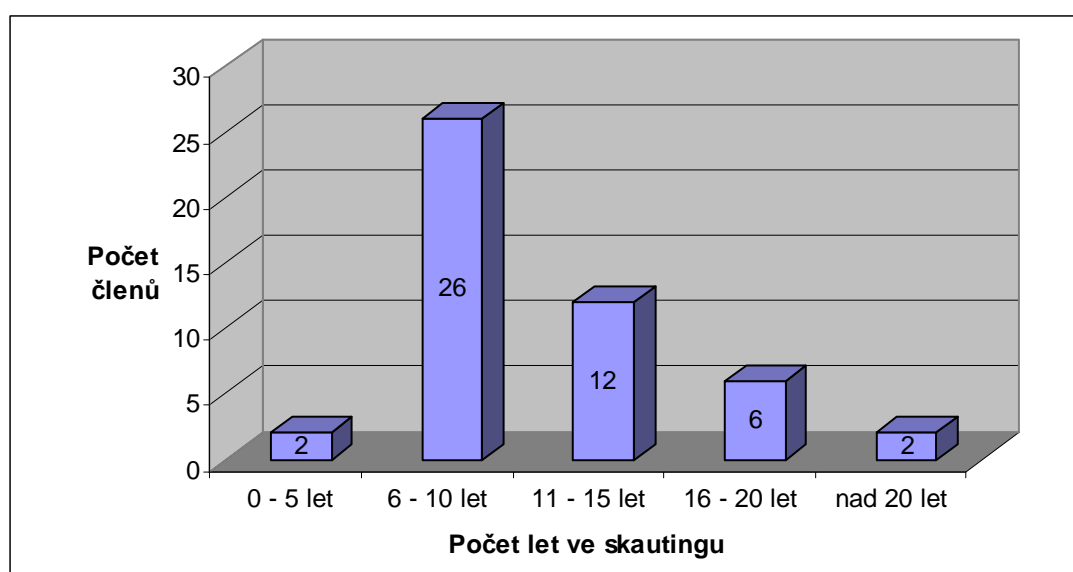
U následující otázky jsem se zaměřila na aktuální profesní zařazení dotazovaných. Nejvíce lidí (30) na tuto otázku odpovídalo, že v současné době studují nejrůznější obory. Nejčastěji uváděli studium na gymnáziu (6), dále se například objevilo všeobecné lékařství, veřejná ekonomika a správa, psychologie, marketing, fyzická geografie a geologie, stavitelství, zdravotnický asistent, elektronické a počítačové systémy, výchovná humanitární činnost a další. Výběr oborů byl opravdu pestrý. Musím říci, že mou původní předpovědí bylo, že se v odpovědích vyskytne větší procento humanitních oborů se zaměřením na pedagogiku či péči o dítě. Dále 12 respondentů uvedlo, že se účastní pracovního procesu. Žádný z dotazovaných není nezaměstnaný. Tento výsledek může být podle mého názoru, třebaže tato skutečnost přímo z výzkumu nevyplývá, vedlejším produktem skautské výchovy, která se mimo jiné zaměřuje i na vštěpování odpovědnosti a pracovitosti. Šest respondentů vyplnilo možnost jiné – 4 osoby jsou v současné době na mateřské dovolené a dvě v důchodu (viz Graf č. 5).

Graf č. 5 – Struktura respondentů podle profesního zařazení.

Respondenti měli dále uvést dobu svého působení ve skautské organizaci. Uváděná čísla se od sebe dosti lišila. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla zavést několik kategorií podle počtu let strávených ve skautingu. Nejvíce skautů se zařadilo do kategorie od 6 do 10 let ve skautingu (26). Nejdéle působícími činovníky byli samozřejmě oldskauti (2), kteří vydrželi v organizaci již více než čtvrt století (40 a 63 let). Průměrný počet let strávených ve skautingu byl spočítán jako 12,3 let. V dalších kategoriích byl počet zástupců následující: v kategorii od 0 do 5 let se umístili 2 osoby, od 11 do 15 let 12 osob, od 16 do 20 let 6 osob (viz Graf č. 6).

Graf č. 6 – Struktura respondentů podle počtu let strávených ve skautingu.

Většina dotazovaných, konkrétně 73%, je stále jakýmsi způsobem ve skautingu aktivní (35). Každý, pokud opravdu chce, si ve skautingu najde své uplatnění. Na středisku v Českém Těšíně je ovšem situace taková, že prakticky zatím nebyl vytvořen oddíl roverů a rangers, kteří by měli své vlastní schůzky a vlastní program. Většina z nich postupem času odchází, protože nenachází dostatečné uplatnění. Někteří se stále snaží docházet na středisko a pomáhat svým oddílům s přípravou her či s technickými věcmi, které je na středisku potřeba udělat. V mnoha případech ovšem najdou nejlepší uplatnění až na každoročních letních táborech, kde je jejich pomocná ruka velmi ceněná. Zvláště pokud jde o oddíl Vodáků, kteří na táborech učí nováčky jezdit na loďkách a k tomu vždy ke každému nováčkovi (někdy ke dvěma) potřebují jednoho zkušeného vodáka. Činovníci a oldskauti nacházejí

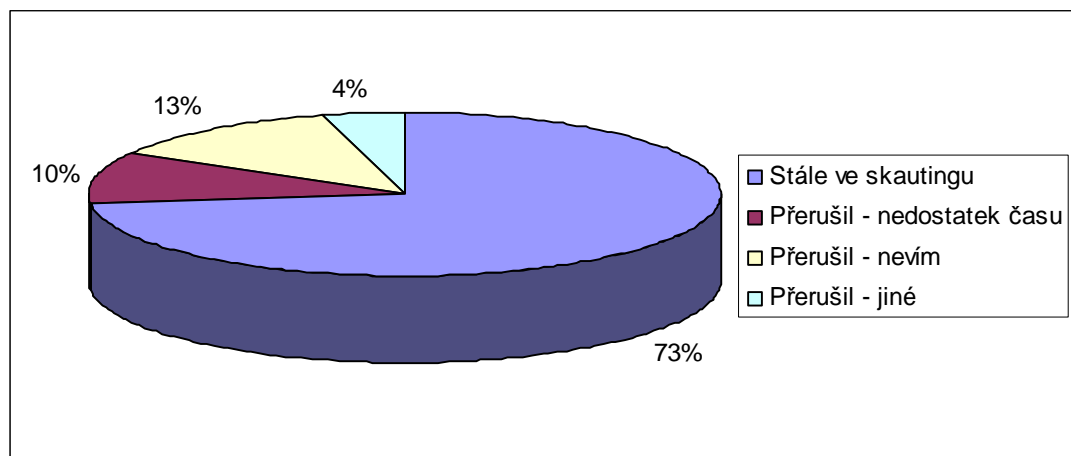
uplatnění při vykonávání různých funkcí v Junáku, organizování různých akcí pořádaných na středisku i mimo něj, pomoci při vedení střediska či oddílu apod.

Pouze 13 z dotázaných odpovědělo, že již do skautu nechodí. Zajímavé je, že nikdo neuvedl jako důvod odchodu ze skautingu, že by ho to nebavilo. Nejčastěji jako důvod svého odchodu uváděli nedostatek času, většinou kvůli studiu nebo pracovním povinnostem nebo jim důvod nebyl zcela jasný a volili možnost nevím.

Dva respondenti uvedli jiný důvod než jaký byl v nabídce, například, že setrvávají v organizaci jen formálně, ale již nejsou aktivní, nebo se skautingu ještě úplně nevzdali, ale momentálně nenachází pole k využití svých schopností. Také uváděli lenivost, která prý přichází s věkem (viz Graf č. 7).

Někteří z bývalých členů, i když již nejsou ve skautingu aktivní, jsou na středisku jako skauti zaregistrováni – pouze platí jednou ročně členský příspěvek. To jim umožňuje využívat výhod, které z toho vyplývají, ale také pomáhají středisku navyšovat stavy a získat větší dotace. Jednou z výhod je například půjčování lodí a vybavení za nižší cenu. Také se mohou účastnit akcí pořádaných střediskem. Bohužel z dotazníků nebylo možné rozpoznat, do které kategorie se tenhle typ skautů zařadil.

Graf č. 7 – Struktura respondentů podle současné aktivity ve skautingu.

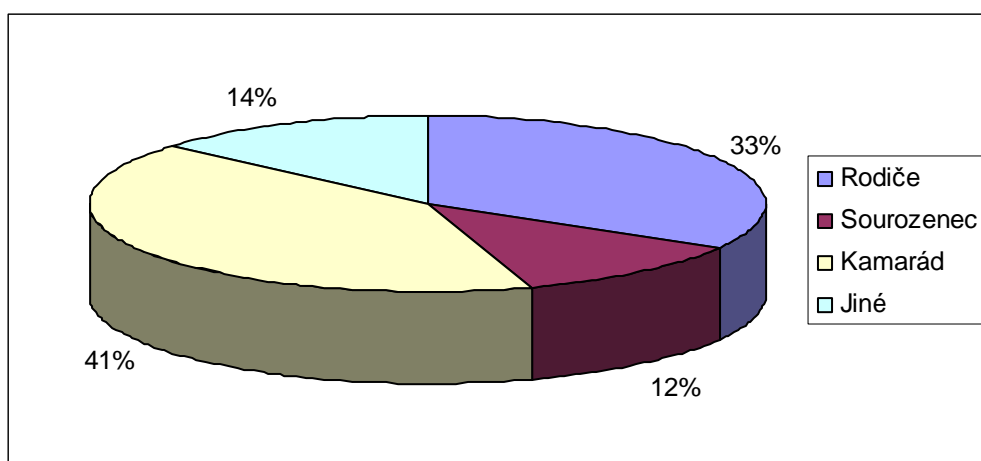

Další otázky zjišťovaly, kdo respondenty ke skautingu přivedl a zda se stali členy tohoto hnutí z vlastní vůle. Nejvíce z dotázaných odpovědělo (21), že je ke skautingu přivedl kamarád/kamarádka, a že do skautingu začali chodit z vlastní vůle (58%), protože je zaujal a chtěli zkusit něco nového. Další nejvíce zaškrťávanou odpovědí byli rodiče (17), dále 6 lidí uvedlo, že je ke skautingu přivedl sourozenec.

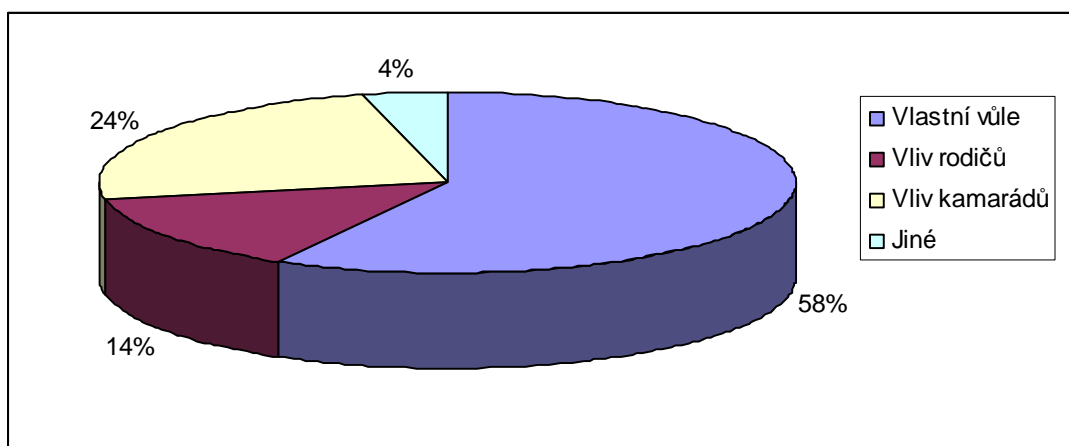
U této otázky respondenti hodně využívali možnost jiné (7) (viz Graf č. 8). Jeden například uvedl, že si oddíl našel sám, protože se chtěl někde uplatnit, jinému se líbily skautské deníky, které kdysi našel. Jeden z oldskautů uvedl, že ho ke skautingu přivedlo velice inspirativní setkání s Jaroslavem Foglarem - Jestřábem a měly na něj vliv i jeho knihy. Další dotázaný napsal, že ho ke skautingu přivedli sami skauti pomocí náboru, který je při nedostatku nových členů prováděn na základních školách. Členové oddílu se domluví na dvou až tříčlenných skupinách, vždy vedené jedním starším skautem, a navštěvují základní školy v Českém Těšíně. Nesou si s sebou předem vytištěné prospekty a letáčky, které děti informují o tom, co je to vlastně skauting a jaká je jeho náplň. Také s sebou přinesou oddílové kroniky, vlajky, výrobky, aby dětem ukázali, jak to v oddíle chodí. Na konci jsou děti pozvány, aby se přišly podívat na libovolnou schůzku, která se koná každý pátek od čtyř do šesti hodin na středisku u Těšínské přehrady. Ohlas nebývá velký, ale pár nových členů se vždy podívat přijde.

Do skautu tedy většina členů začala chodit z vlastní vůle (29), čímž snad můžeme zdůvodnit to, proč většina členů zůstává v této organizaci po dlouhou dobu. Nejsou násilně přihlášení do tohoto „kroužku“, chtějí se stát jeho součástí. Pouze 12 lidí uvedlo, že rozhodnutí pocházelo ze strany rodičů, nejslabší je v tomto případě vliv kamarádů (7) (viz Graf č. 9).

Graf č. 8 – Kdo přivedl respondenty ke skautingu?

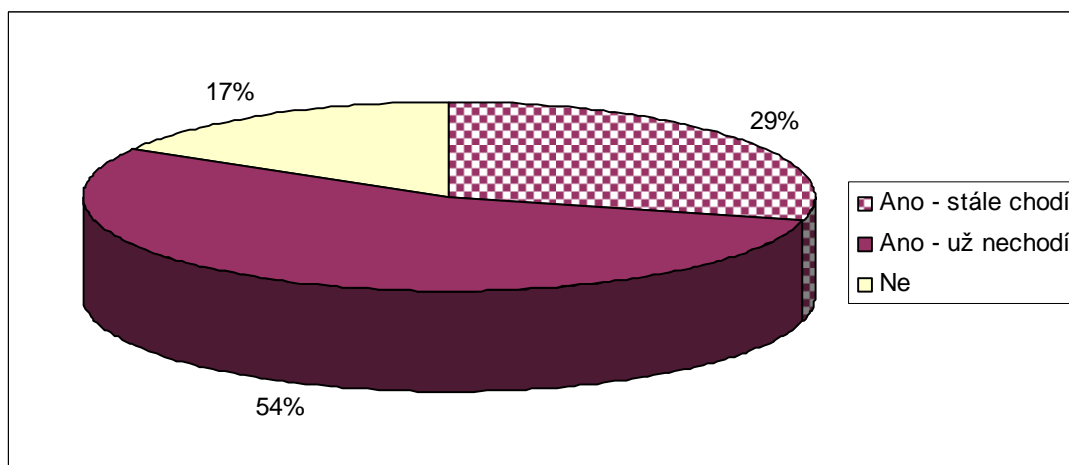

Graf č. 9 – Čím byla volba skautingu u respondentů způsobena?

Když jsem se v následující otázce dotázala, zda někdo z rodiny dotazovaných také patřil nebo patří do této organizace, zjistila jsem, že 83% respondentů odpovědělo ano. Tímto se potvrzuje, že skauting je často záležitostí rodinnou. Mladší děti vidí svůj vzor ve starších sourozencích, rodičích apod. Celkem 83% respondentů uvedlo, že někdo z jejich rodiny je či byl ve skautingu aktivní. 54% odpovědělo, že je někdo z jejich rodiny stále ve skautingu aktivní, 29% uvedlo, že je v jejich rodině bývalý skaut. Pouze 8 respondentů uvedlo, že nikdo z jejich rodiny do skautu nechodil (17 %) (viz Graf č. 10).

Graf č. 10 – Struktura respondentů podle přítomnosti příbuzných ve skautingu.

Další část dotazníku obsahovala otázky týkající se skautského zákona a jeho dodržování. U otázky, zda si dotazovaní pamatují skautský zákon, jsem rozdělila

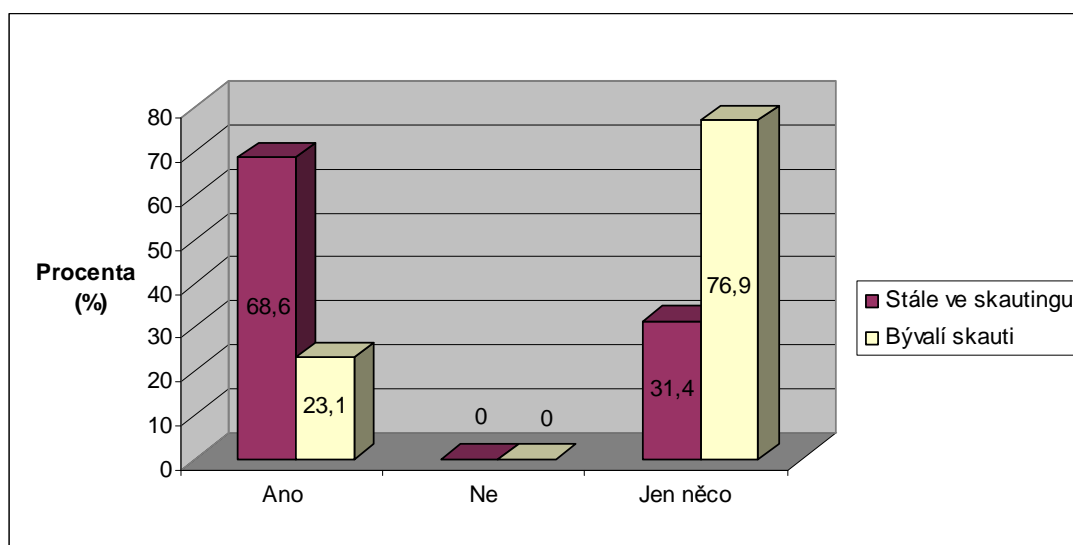
zkoumaný vzorek na dvě skupiny – na skauty bývalé a skauty stále ve skautingu aktivní.

Nejdříve jsem se věnovala skatům ve skautingu stále aktivním. 24 z nich odpovědělo, že si skautský zákon pamatují (někteří v dotazníku uvedli, že jim občas trvá, než si vzpomenou na všechny body zákona a přiřadí k nim to správné číslo). Pouze 11 skautů odpovědělo, že si pamatují jen něco. Negativní odpověď se nevyskytla.

Stejněmu vyhodnocení jsem podrobila i bývalé skauty. Ti odpověděli pouze třikrát, že si zákon pamatují a dodávali, že musí celkem dlouho přemýšlet, než si ho vybaví. 10 dotazovaných uvedlo, že si pamatují jen něco.

Souhrnně musím říci, že na tuto otázku se nevyskytla ani jediná záporná odpověď, 56% všech dotazovaných uvedlo, že si skautský zákon pamatují a 44% si pamatuje pouze něco. Z vyhodnocení této otázky vyplývá, že stále aktivní skauti si skautský zákon pamatují více než ti, kteří již nejsou ve skautingu aktivní (viz Graf č. 11). Tímto se potvrdil původní předpoklad, že většina bývalých skautů si skautský zákon pamatuje jen částečně. Samozřejmě je to dáno tím, že bývalí skauti se již s tímto zákonem nesetkávají a nemají možnost si ho oživit jako skauti, kteří jsou v kontaktu se střediskem nebo docházejí na pravidelné schůzky, kde se těmto zákonům děti pomocí různých her učí. Ovšem pravdou je, že není důležité, aby znali zákon nazpaměť, ale aby ho správně chápali a řídili se jím. Zjistit, zda se jím skauti řídí, bylo úkolem další otázky.

Graf č. 11 – Pamatují si respondenti skautský zákon?

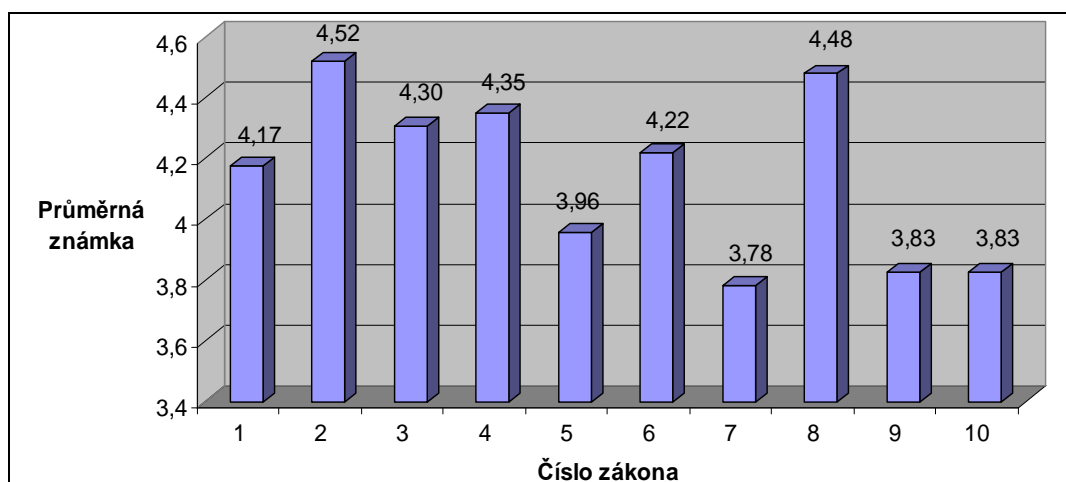
Dotazovaní měli v následující otázce za úkol hodnotit jednotlivé body skautského zákona podle toho, jak je sami dodržují. Byla stanovena hodnotící škála, kde uvedená čísla znamenala: rozhodně ano = 5, spíše ano = 4, středně = 3, spíše ne = 2, rozhodně ne = 1. Hodnocení všech zúčastněných bylo po sesbírání dotazníků zprůměrováno do jediné známky, náležící ke každému zákonu. Z těchto čísel jsem mohla vyvodit následující pořadí zákonů, počínaje od nejvíce dodržovaného zákona:

2. Skaut je věrný a oddaný.
8. Skaut je veselý myslí.
4. Skaut je přítelem všech lidí a bratrem každého skauta.
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.
1. Skaut je pravdomluvný.
5. Skaut je zdvořilý.
9. Skaut je hospodárný.
10. Skaut je čistý v myšlenkách, slovech i skutcích.
7. Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců. (viz Graf č. 12)

Ve skautském slibu se všichni skauti zavazují („Slibuji na svou čest“), že budou zachovávat skautské zákony, jak nejlépe dovedou. Z výsledku vyplývá, že nejméně jsou dodržovány zákony týkající se poslušnosti, hospodárnosti a čistoty myšlenek, slov a skutků. Podle mého názoru je to tím, že se v dnešní chaotické době každý zaměřuje více sám na sebe, než tomu bylo dříve. Moderní společnost přinesla méně poslušnosti a více hrubých slov. Ke skautingu neslušné výrazy nepatří a je hlavně na vůdcích, jak se k tomuto problému postaví.

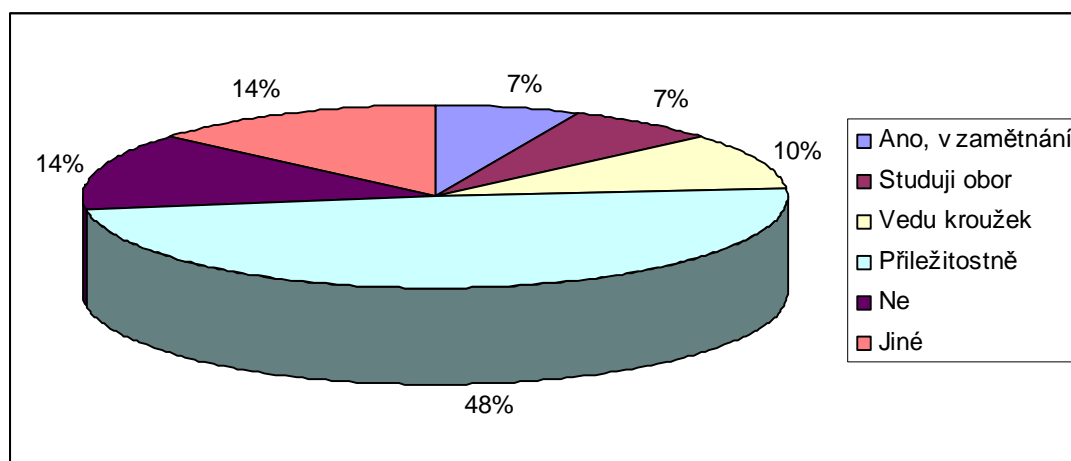
Na předních místech se umístily zákony číslo 2, 8 a 4. Je zajímavé, že sami skauti staví věrnost a oddanost na nejvyšší příčku. Záleží na každém, jak si tento zákon vyloží, ať už jde o věrnost ve vztazích, oddanost práci, skautingu apod. Skauti jsou veselí myslí – to může konstatovat každý, kdo se zúčastnil některé ze skautských akcí. S dobrou náladou jde všechno lépe a toto krédo je skautům vlastní.

Graf č. 12 – Dodržování bodů skautského zákona.

Neodmyslitelnou součástí skautingu je práce s dětmi. Úkolem této otázky bylo zjistit, zda se skauti věnují práci s dětmi i mimo oddíl, zda skauting poznamenal výběr jejich budoucího povolání či volbu studijního oboru. Skoro polovina respondentů (49%) uvedla, že se dětem věnují příležitostně. Pouze 4 respondenti se věnují práci s dětmi v zaměstnání a další 4 studují obor, který se věnuje práci s dětmi. Musíme ovšem přihlídnout k faktu, že část respondentů ještě studuje střední školu a zaměření dalšího studia ani zaměstnání ještě nevolila. Několik dotazovaných (6) uvedlo, že vedou kroužek, 8 lidí uvedlo, že se práci s dětmi nevěnují vůbec. Dále si 8 lidí vybralo odpověď jiné – uvedli odpovědi jako: učím děti lyžovat, pomáhám při schůzce. Oba oldskauti uvedli, že svou generaci skautů již vychovali a teď se věnují pouze vnoučatům (viz Graf č. 13).

Graf č. 13 – Věnují se respondenti práci s dětmi mimo oddíl?

Následovaly otázky týkající se zlovyků a závislostí, které se v dnešní době stále častěji objevují u stále většího počtu mládeže i dospělých. V zákonu ani slibu není nikde přímo řečeno, že skaut ani skautka nekouří, nepijí alkohol, neberou drogy. Vyplývá to však z desátého bodu zákona: Skaut je čistý v myšlenkách, slovech i skutcích.

Zeptala jsem se dotazovaných, jak často pijí alkohol. Většina respondentů (75%) uvedla, že alkohol pijí příležitostně. Slovo příležitostně si každý může vykládat po svém, a tak sice nemůžeme poznat, jak často alkohol požívají, ale poznáme, že zde nejde o pijáky ani notoriky. Na skautské akce však alkohol nepatří. Dva respondenti uvedli, že pijí pravidelně – ráno jednu skleničku pro zdraví. 10 lidí uvedlo, že nepijí vůbec (20,8%), což určitě není zanedbatelný počet (viz Graf č. 14).

Další otázka se zaměřovala na kouření. Musím uznat, že k mé velké radosti 36 respondentů, což je 75%, patří mezi nekuřáky. 8 respondentů uvedlo, že kouří pouze příležitostně a 4 respondenti jsou kuřáci (viz Graf č. 15).

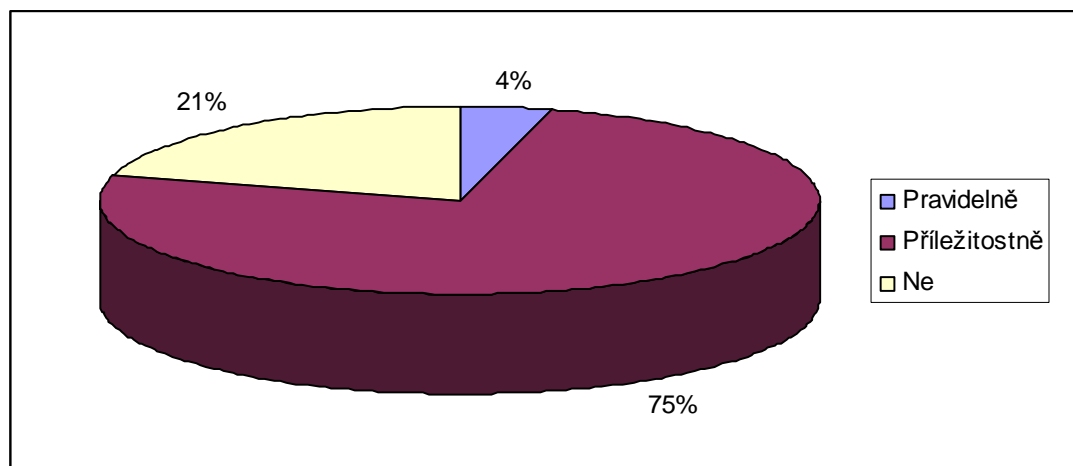
Na těchto dvou otázkách lze vidět, že skauti uznávají zdravý životní styl, většina z nich nekouří a alkohol si dopřává pouze příležitostně. Na vznik různých závislostí má vliv hlavně výchova a sociální prostředí. Člověk napodobuje vzory, které vidí v průběhu dospívání kolem sebe. Proto je tak důležitý kladný příklad rodičů, vůdců i jiných členů oddílu.

Dotazovaní měli v následující otázce uvést, jakého kvalifikačního stupně Junáka dosáhli. Starší členové měli samozřejmě více šancí dosáhnout vyššího kvalifikačního stupně než ti mladší, kteří mohou do svých 18 let složit pouze základní stupeň – čekatelskou zkoušku. Tento nejnižší stupeň, který opravňuje ke spoluvedení oddílu a ke složení vůdcovské zkoušky, však již mohou mít splněný všichni dotazovaní.

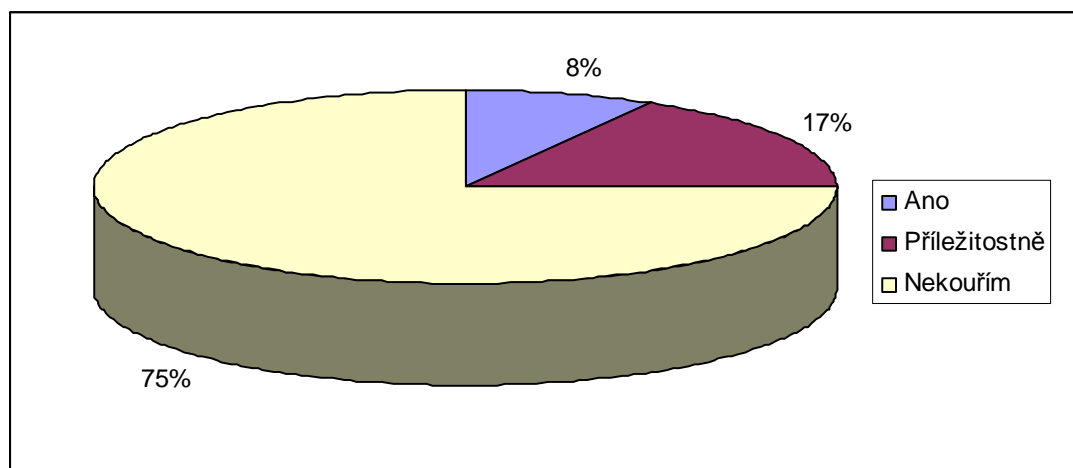
Z výzkumu vyplývá, že 34 respondentů má splněnou čekatelskou zkoušku (53%). 12 lidí dosáhlo vůdcovské zkoušky (18,8%). 14 dotazovaných nedosáhlo žádného kvalifikačního stupně (21,9%). Několik dotazovaných (4) uvedlo možnost jiné – 2 lidé absolvovali lesní kurz, další 2 dosáhli úplně nejvyšší kvalifikace včetně mnoha certifikátů (viz Graf č. 16).

Podle získaných informací můžeme konstatovat, že většina respondentů má splněný základní kvalifikační stupeň – čekatelskou zkoušku. Více než čtvrtina z nich dosáhla i zkoušky vůdcovské. Množství lidí, které projde skautskou výchovou, chce být přínosem pro svůj oddíl a pomáhat s jeho vedením. Ovšem už menší část chce v pozdějších letech převzít veškerou zodpovědnost a vést oddíl.

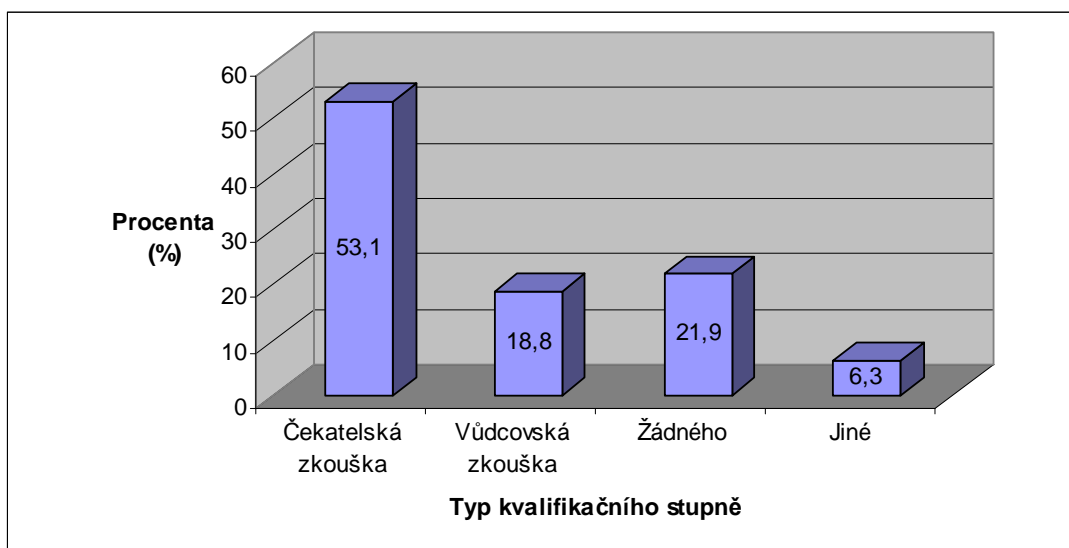
Graf č. 14 – Užívají respondenti alkohol?

Graf č. 15 – Jsou respondenti kuřáci?

Graf č. 16 – Struktura respondentů podle dosaženého kvalifikačního stupně.

Z následujících otázek jsem se dozvěděla, co pro dotazované skauting znamená a co jim přinesl. Pořadí uvedených odpovědí u otázky týkající se významu skautingu bylo následující, seřazeno od nejčastěji uváděné odpovědi: setkání se zajímavými lidmi (42), dobrodružství a náplň volného času (obojí 32), práce s dětmi (30), ochrana přírody (28), naučení se skautským dovednostem (26), předávání skautských hodnot jiným a výchova člověka (obojí 22), hrdost (20). Čtyřikrát byla uvedena i možnost jiné: sebezdokonalování, celoživotní náplň, životní krédo, životní styl (viz Graf č. 17).

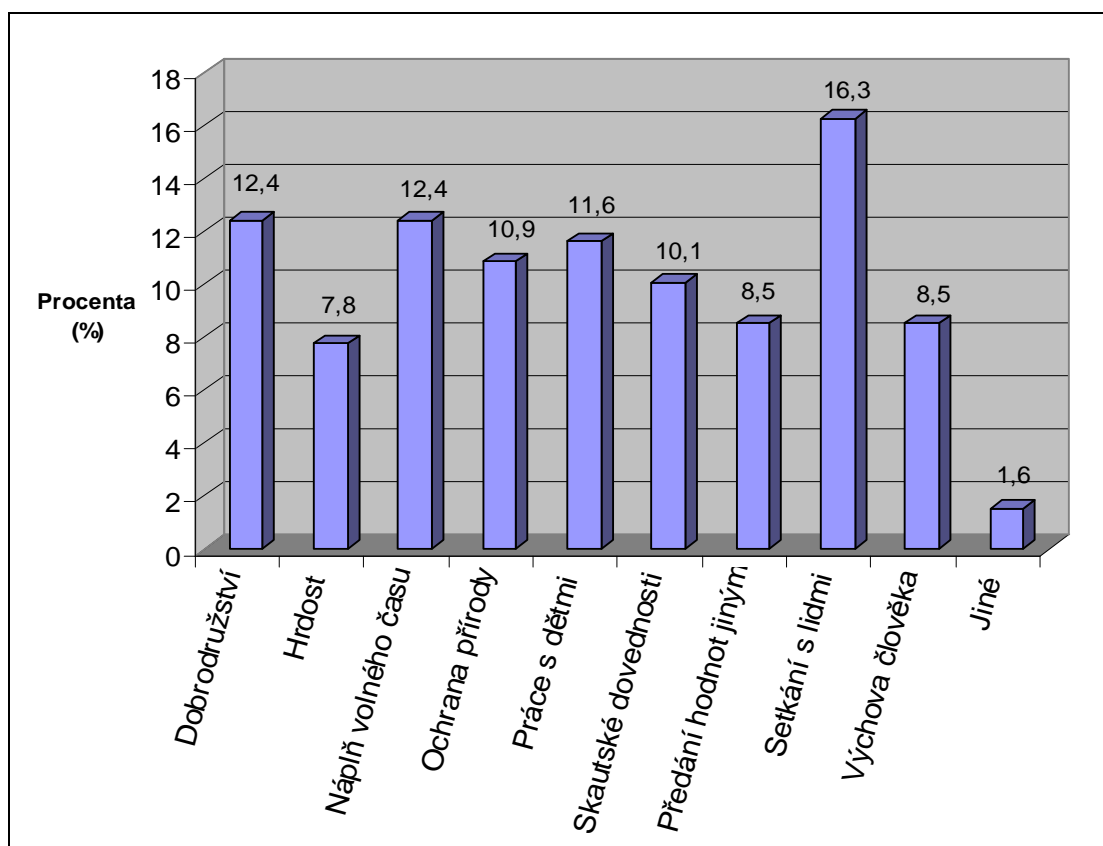
Pořadí odpovědí u otázky týkající se osobního přínosu skautingu bylo následující, seřazeno od nejčastěji uváděné odpovědi: přátelé (36), vztah k přírodě (32), využití skautských dovedností v životě (26), životní styl podle skautských zásad (19), svoboda myšlení, názorů (14), zdravé tělo a duch (9). Třikrát byla vybrána doplňující odpověď jiné: zážitky, hodně dobrého, hodně starostí řešených s láskou (viz Graf č. 18).

Dnešní generace skautů na skauting nahlíží poněkud jinak než je tomu u starších ročníků, které musely kvůli skautské myšlence mnohé vytrpět. Právě tito oldskauti vnímají skauting jako životní styl podle skautských zásad, životní krédo a smysl života. Na rozdíl od oldskautů si dnešní mládež cení skautingu hlavně kvůli novým přátelům, prožívaným dobrodružstvím a také smysluplnému naplnění volného času. Skauting se také výrazně podílí na vytváření vztahu k přírodě a více než polovina dotazovaných připouští, že využívají skautské dovednosti i v běžném

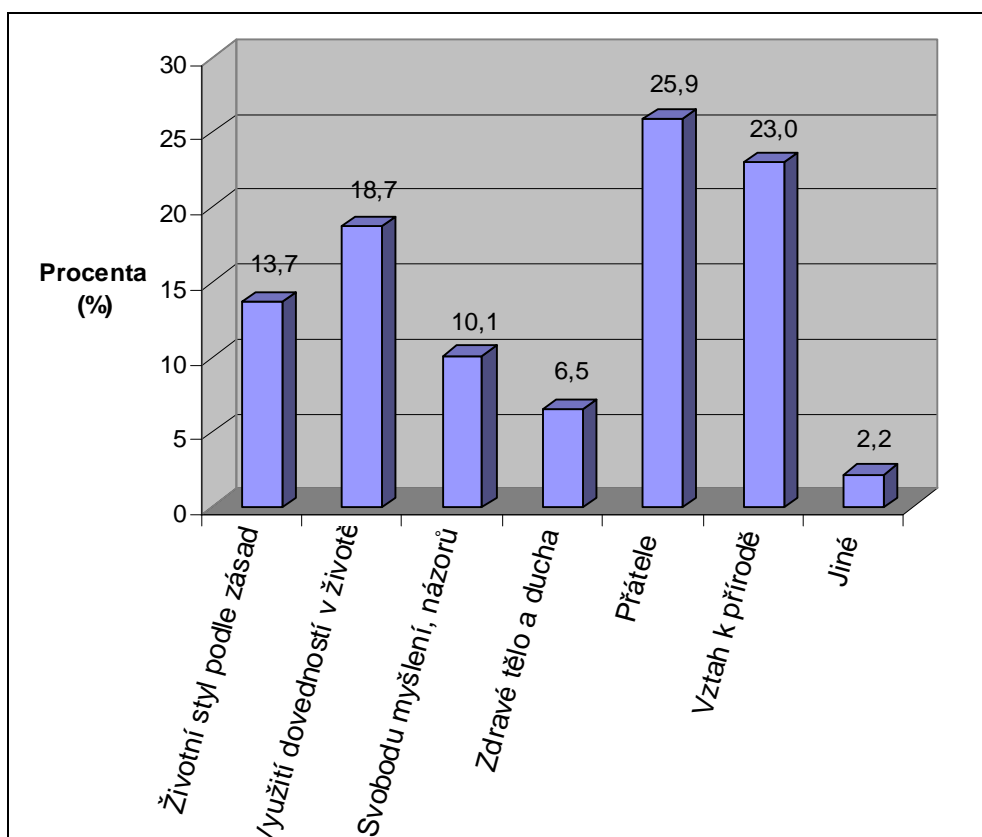
životě. V dnešním skautingu jde tedy hlavně o to, že zde mladí lidé nacházejí spřízněné duše, naladěné na stejnou notu.

Prostřednictvím dotazníku jsem dále hodnotila, jaký je či byl vztah respondentů ke kroji. Většina respondentů odpověděla, že mají ke kroji kladný vztah, rádi ho nosí a cítí hrdost, že si ho mohou obléknout (31). Skoro třetina lidí odpověděla, že kroj nosí pouze když musí (15). Jenom 2 lidé uvedli, že kroj nenosí nebo nenosili vůbec. U této otázky nebyla ani jednou zaškrtnuta možnost lhostejného postoje ke kroji (viz Graf č. 19). Celkově můžeme říci, že názor skautů na nošení kroje je více méně kladný. Většina skautů si jej ráda oblékne, aby vyjádřili svou příslušnost k tomuto hnutí, jiní si jej obléknou pouze při příležitostech, které to vyžadují. Mimo skautskou komunitu působí kroj velmi výrazně a záleží na každém, jak tuto skutečnost dokáže přijmout. Některé osobnosti nejsou připraveny na takovou pozornost. Také zkušenosti s reakcemi okolí, kladnými či zápornými, mohou ovlivnit postoj ke kroji. Tuto skutečnost zjišťovala následující otázka.

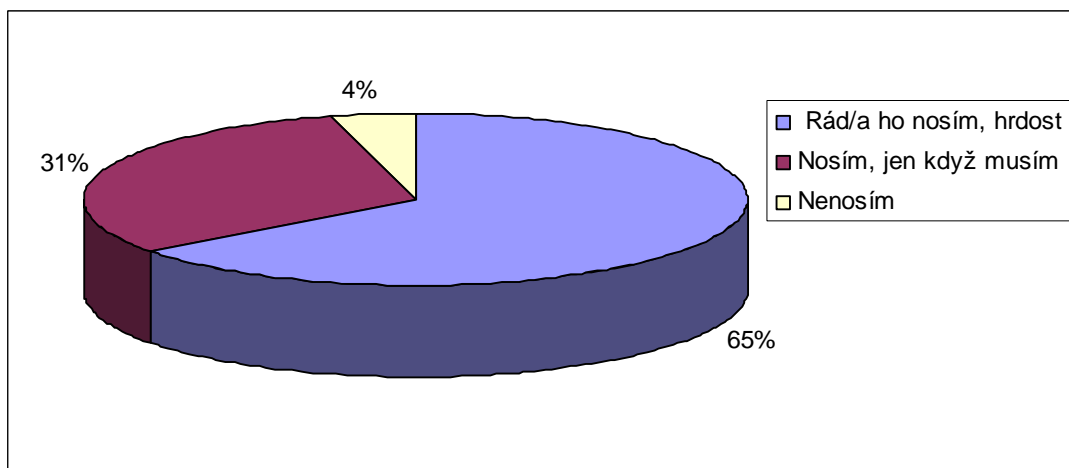
Graf č. 17 – Co pro respondenty znamená skauting?

Graf č. 18 – Co respondentům skauting přinesl?

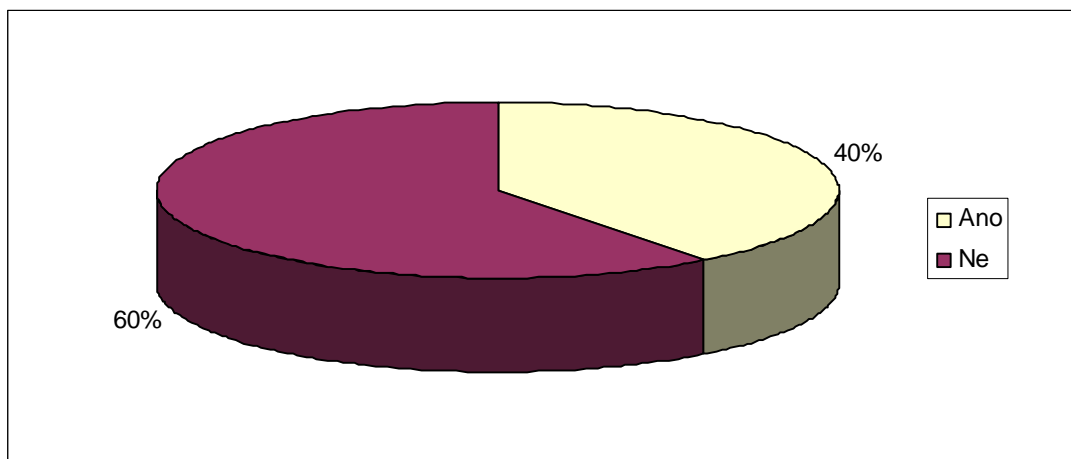
Graf č. 19 – Vztah respondentů ke kroji.

Další z otázek se zaměřovala na zjištění, zda se dotazovaní někdy setkali s negativní reakcí na to, že chodí do skautu – posmíváním. Většina respondentů (60%) uvedla, že se s takovouto reakcí okolí nikdy nesečkala. Ovšem až 40% respondentů odpovědělo, což vůbec není malé číslo, že se s posměchem tohoto typu setkali (viz Graf č. 20). Tato čísla dokládají, jak dokážou být někteří lidé netolerantní

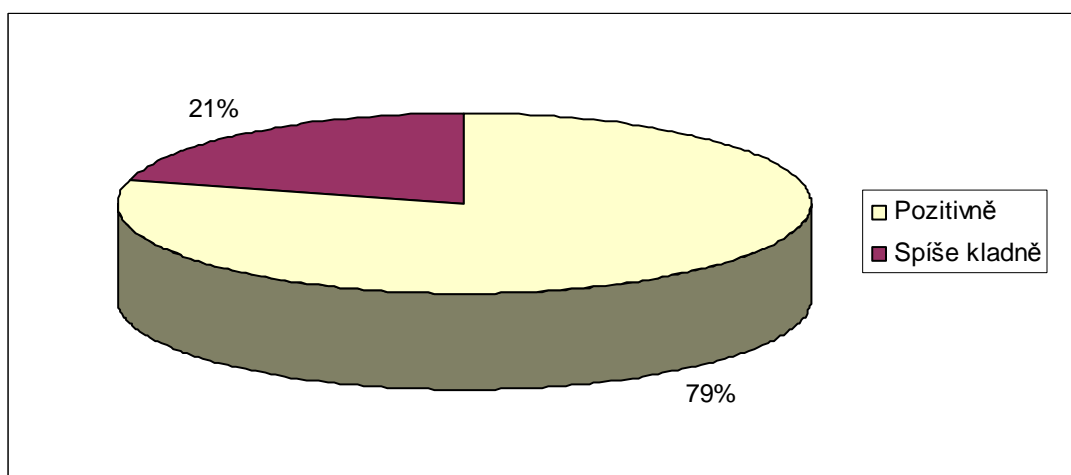
a vůbec si neuvědomují přínos skautingu pro život dítěte. Z výsledků dotazníkového šetření ovšem vyplývá, že na vztah ke kroji nemá tato negativní zkušenost žádný výrazný vliv.

Graf č. 20 – Posmíval se respondentům někdo kvůli skautingu?

Po vyhodnocení předposlední otázky jsem se dozvěděla, jak skauti hodnotí celkový přínos skautingu ve svém dosavadním životě. I přesto, že se skoro polovina respondentů setkala se zápornými reakcemi okolí, ohodnotilo 80% respondentů (38) přínos skautingu jako pozitivní a zbývajících 20% jako spíše kladný (10). U žádného z dotazovaných se neobjevila záporná odpověď (viz Graf č. 21). Proč tomu tak je se dozvíme z otázky poslední.

Graf č. 21 – Jak hodnotí respondenti přínos skautingu ve svém životě?

Poslední a jediná otevřená otázka dotazníku zjišťovala, zda by respondenti doporučili dnešním dětem skaut navštěvovat a proč. Dostavil se překvapivý výsledek, **100%** respondentů odpovědělo, že by skauting určitě doporučili dnešním dětem. Na otázku z jakého důvodu by ho doporučili, odpověděl každý respondent dlouhým výpisem kladů skautingu. Tyto odpovědi se pokusím zestručnit a shrnout.

Nejčastěji se objevovaly odpovědi typu:

„Nejradši bych sama ještě pořád chodila do skautu kvůli skvělému způsobu rozvíjení člověka a zlepšování sebe sama, přírodě, lidem.“

„Potká tam skvělé lidi. Zažije dost často neuvěřitelné zážitky, které v běžném životě ani náhodou nezažije. Užije si mnoho srandy a dobrodružství. Naučí se mnohým dovednostem. Zjistí, že život není jen o tom sedět u počítače a televize.“

„Už jen z toho důvodu, že se rozhodně nebudou nudit, naleznou spoustu přátel, naučí se hodně zajímavých dovedností, prožijí nezapomenutelné okamžiky v kruhu, ve většině případů, opravdových přátel, na které se mohou kdykoliv spolehnout, důvodů by se našlo tisíce.“

„Hráli jsme spoustu her, jezdili na tábory, poznala jsem nové přátele, trochu jsem se jako dítě musela osamostatnit a později pro mě nebyl problém odjet na pár dní od rodičů a hlavně z pohodlí domova, což pro některé mé vrstevníky problémem je.“

„Aby se nepoflakovali venku s pivem v ruce.“

„Je to to nejlepší, co můžou mít.“

„Nebýt skautingu, nebyl bych, co jsem.“

„Je to aktivní využití volného času. Naučí je dodržovat řád, vážit si přátel, chránit přírodu. Skauting je podle mě ve všech směrech plnohodnotný.“

„Dobrodružství, sranda, noví přátelé, poznání, zkušenosti, zážitky.“

„Pro tu čistotu zásad, pro nevšední zážitky, pro tábory, pro principy, pro hry.“

„Děti poznají nové lidi, novou zábavu, naučí se uznávat všechny kolem sebe, tolerovat je, naučí se pohybovat v kolektivu, a vlastně se pořád něčemu učí aniž by o tom věděli.“

„Určitě a zvláště v dnešní době, kdy mnoha dětem chybí hranice, hodnoty a selhává výchova na primární rovině - v rodině.“

„Je to skvělá příležitost setkat se se spoustou zajímavých lidí a taky příležitost zažít něco neobvyklého, krásného a skautského.“

Z odpovědí oldskautů bylo možné vycítit určitou nespokojenost s vývojem dnešního skautingu, který se postupně odchyluje od podoby, kterou znali.

„Aby z nich byli pořádní lidé, soběstačnost, národní hrdost a vlastenectví, toho je dnes málo.“

„Ano, i když dnes už v tom nevidí to co my.“

4 ZÁVĚR – OBECNÉ SHRUTÍ ZJIŠTĚNÝCH POZNATKŮ A VYUŽITÍ V PRAXI

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit celkový přínos skautingu a jeho úlohu v dnešní době pomocí dotazníkového šetření. Tento cíl byl splněn.

Na začátku práce byly stanoveny čtyři základní hypotézy. Výsledky tohoto výzkumu je potvrzují nebo vyvrací. Všechny odpovědi a poznatky, které ve své práci uvádím, platí pouze pro zkoumaný vzorek – skautské středisko v Českém Těšíně. Situace v jiných střediscích v České republice může být více či méně odlišná.

1) Většina bývalých skautů si skautský zákon pamatuje jen částečně. Respondenti nejvíce dodržují 2., 3., 6. a 8. bod zákona.

Z dotazníků vyplývá, že nynější skauti si skautský zákon pamatují více než skauti bývalí. Většina bývalých skautů si na znění zákona vzpomene pouze částečně, jen minimum uvedlo, že si ho pamatuje. Na předních místech se umístily zákony číslo 2, 3, 4 a 8. Nejméně jsou dodržovány zákony týkající se poslušnosti, hospodárnosti a čistoty myšlenek, slov a skutků.

První polovina hypotézy byla potvrzena, druhá polovina byla potvrzena částečně – tři ze čtyř zákonů se shodují, pouze zákon číslo 6 (Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských) se neumístil na předních místech, jak bylo předpokládáno. Byl nahrazen zákonem čtvrtým.

2) Většina skautů absolvuje základní kvalifikační stupeň Junáka – čekatelskou zkoušku, potřebnou pro spoluvedení oddílu a získání vůdcovské zkoušky.

Více než polovina respondentů má splněný základní kvalifikační stupeň – čekatelskou zkoušku. Více než čtvrtina z nich dosáhla i zkoušky vůdcovské.

Hypotéza č. 2 byla potvrzena.

3) Skauting pro své členy znamená hlavně dobrodružství, smysluplnou náplň volného času, naučení se skautským dovednostem a setkávání se se zajímavými lidmi.

Dnešní generace skautů na skauting nahlíží poněkud jinak, než je tomu u starších ročníků. Oldskauti vnímají skauting jako životní styl podle skautských zásad, životní krédo a smysl života. Dnešní mládež si cení skautingu hlavně kvůli

setkávání se se zajímavými lidmi, prožívaným dobrodružstvím a také smysluplnému naplnění volného času. Naučení se skautským dovednostem se sice ocitlo až na šestém místě, ovšem stále s dostatečným počtem hlasů.

Hypotéza byla potvrzena jen částečně. Její platnost se liší u různých věkových skupin - je platná pro mladší generace skautů, ale neplatí pro oldskauty.

4) Celkový přínos skautingu je považován za pozitivní, bývalí či stávající skauti doporučují skauting dalším, jako jeden z nejlepších způsobů trávení volného času a cestu k přátelství a přírodě.

I přesto, že se skoro polovina respondentů setkala se zápornými reakcemi okolí, je přínos skautingu hodnocen drtivou většinou jako pozitivní, minimum lidí uvádí skauting jako spíše kladný. Nevyskytla se ani jediná negativní odpověď.

Všichni dotazovaní by skauting doporučili dnešním dětem kvůli nevšedním zážitkům, přátelům, hrám, aktivnímu trávení volného času apod.

Hypotéza č. 4 byla potvrzena.

Z výsledků dotazníků je dále možné vyvodit následující poznatky. Průměrný počet let strávených ve skautingu je 12 let, většina dotazovaných je ve skautingu stále aktivní. Z bývalých členů nikdo neuvedl, že by opustil skauting z důvodu, že by ho to už nebavilo. Nejvíce lidí do organizace přivede kamarád, a poté pokračují z vlastní vůle, protože chtějí zkusit něco nového. Skauting je velmi často záležitostí rodinnou, více než 80% respondentů má ve skautingu nějakého příbuzného. Praxe s dětmi ve skautingu nemá výrazný vliv na volbu povolání či studijního oboru. Skauti uznávají zdravý životní styl, většina z nich nekouří a alkohol si dopřává pouze příležitostně.

Skauting má pro jedince největší přínos v navazování přátelských vztahů, ve vztahu k přírodě a využití skautských dovedností v životě. Názor skautů na nošení kroje je více méně kladný. Většina skautů si jej ráda oblékne, aby vyjádřili svou příslušnost k tomuto hnutí, jiní si jej obléknou pouze při příležitostech, které to vyžadují. Více než polovina respondentů se nikdy nesetkala s posmíváním za to, že chodí do skautu.

Skauting přináší svým členům hodnoty, které jsou využitelné jak mimo zdi klubovny, tak i v pozdějším věku. Z výsledku výzkumu vyplývá, že i když si bývalí

skauti skautský zákon skoro nepamatují, snaží se ho dodržovat stejně jako skauti současní. Nezáleží na tom, kolik si toho zapamatují, ale co si s sebou odnesou do dalšího života. V životě se neřídí podle žádných pouček, ale tím, co je jejich vůdcové během jejich působení v oddíle, například pomocí různých her, naučili. Hodnoty skautingu nejsou pouhým závanem minulosti, který se tato organizace snaží udržet naživu. Skauting je stále moderní organizací, která může svým členům mnoho nabídnout. Významně ovlivňuje vývoj dětí a smysluplně naplňuje jejich volný čas.

Skauti rádi vzpomínají na léta strávená v tomto hnutí, hodnotí celkový přínos skautingu jako pozitivní a doporučili by dnešním dětem Junák navštěvovat. S postupem času si členové uvědomují, kolik jim toho skauting přinesl. Uvádějí, že bez skautingu by nebyli tím, čím jsou.

Velkou pozornost bychom měli věnovat výběru vůdců, kteří mají na děti velký vliv. Je to těžká role, ale vůdci by měli jít všem členům příkladem. Bylo by dobré více se zaměřovat na skautské zákony, které bývají méně dodržovány. Také by měl být u dětí více podněcován zájem o skládání čekatelské zkoušky, jak pro získání dostatečné kvalifikace pro pomoc s vedením oddílu, tak i pro výchovu budoucích vůdců již v oddílech.

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

48.oddíl Ostrava [online. bez data publikování]. [cit. 2008-03-20]. Dostupné z: <<http://48.stred48.net/index.php?co=palubak/skauting>>.

BŘICHÁČEK, Václav, et. al. *Čekatelská zkouška*. 2. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR. Tiskové a distribuční centrum, 2001. 84 s. ISBN: 80-86109-69-0.

BŘICHÁČEK, Václav, et. al. *Skautskou stezkou: základní příručka pro skauty a skautky*. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a Distribuční Centrum, 1998. 393 s. ISBN 80-86109-67-0.

BŘICHÁČEK, Václav. *Junák na přelomu století*. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR. Tiskové a Distribuční Centrum, 2001. 63 s. ISBN 80-86109-56-9.

BŘICHÁČEK, Václav. *Skautské putování po stezce životem*. Praha: FONS, 1995. 162 s.

BŘICHÁČEK, Václav: *Poselství skautské výchovy*. Liberec: Skauting, 1991. 114 s. ISBN 80-85421-02-X.

ČÁKA, Jan. *Junácká symbolika*. 2.vyd. Praha: Merkur, 1990. 113 s. ISBN 80-7032-876-2.

Článek > *Antonín Benjamin Svojsík / Trojka - Česká Třebová - 3.chlapecký oddíl* [online]. c2007, poslední revize 18.5.2007 [cit. 2008-03-22]. Dostupné z: <<http://trojka.e-skaut.cz/clanek/antonin-benjamin-svojsik/>>.

Ernest Thompson Seton - Wikipedie, otevřená encyklopedie [online. bez data publikování]. Poslední revize 3. 1. 2008 [cit. 2008-02-28]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ernest_Thompson_Seton >.

Historie « Skauting « Home | Skautský svět | Junák - svaz skautů a skautek ČR [online. bez data publikování]. [cit. 2008-02-28]. Dostupné z: <<http://verejnost.skaut.cz/skauting/historie/>>.

Junák - svaz skautů a skautek ČR - Wikipedie, otevřená encyklopedie [online]. c2008, poslední revize 12.3.2008 [cit. 2008-03-21]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Jun%C3%A1k_-_svaz_skaut%C5%AF_a_skautek_%C4%8CR>.

KONVIČKA, Eduard. *Historie skautingu na Těšínsku* (rkh).

Mezinárodní « Skauting « Home | Skautský svět | Junák - svaz skautů a skautek ČR [online. bez data publikování]. [cit. 2008-02-28]. Dostupné z: <<http://verejnost.skaut.cz/skauting/mezinarodni/>>.

Myšlenkové základy skautingu. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR. Tiskové a Distribuční Centrum, 2001. S. 9-11. ISBN 80-86109-73-9.

ORANS, L. P. *Baden-Powell, Chief Scout of the Word* [online]. c2004, last revision 24th of April 2004 [cit. 2008-03-22]. <<http://www.pinetreeweb.com/B-P.htm>>.

PLAJNER, Rudolf. *Úsvit českého junáctví: zavátou junáckou stezkou*. Junácká edice 1992. S. 29-30. ISBN 80-85209-25-X.

S&S - z Ústí nad Orlicí - skautské - Skautské symboly [online]. c2005 [cit. 2008-03-22]. Dostupné z: <<http://www.angels-dragons.estranky.cz/clanky/skautske/skautske-symboly>>.

...skauting pro život. Praha: Junák – svaz skautů a skautek, 2002. 4 s. ISBN 80-86109-79-8.

Skauting - Wikipedie, otevřená encyklopedie [online]. c2008, poslední revize 13.3.2008 [cit. 2008-03-21]. Dostupné z: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Skauting>>.

Skauting. Liberec: Skauting, 1995. 284s. ISBN 80-85421-16-X.

SMITH, M. K. *Ernest Thompson Seton and woodcraft* [online]. c2002, last revision 28th of December 2007 [cit. 2008-03-22]. <<http://www.infed.org/thinkers/seton.htm>>.

SVOJSÍK, A. B. *Základy junáctví*. 3.vyd. Praha: Merkur, 1912. 724 s. ISBN 80-7032-001-X.

Vedení oddílu « Vzdělávání « Organizace « Křižovatka [online. bez data publikování]. [cit. 2008-02-28]. Dostupné z: <<http://krizovatka.skaut.cz/organizace/vzdelavani/vedeni-oddilu/>>.

6 SEZNAM GRAFŮ A PŘÍLOH

Graf č. 1 - Počet registrovaných členů na skautském středisku Zlatá Orlice v Českém Těšíně od r. 2003 do r. 2007.....	21
Graf č. 2 – Struktura respondentů podle věku.....	26
Graf č. 3 – Struktura respondentů podle pohlaví.....	26
Graf č. 4 – Struktura respondentů podle dosaženého vzdělání.....	27
Graf č. 5 – Struktura respondentů podle profesního zařazení.....	27
Graf č. 6 – Struktura respondentů podle počtu let strávených v organizaci.....	28
Graf č. 7 – Struktura respondentů podle současné aktivity ve skautingu.....	29
Graf č. 8 – Kdo přivedl respondenty ke skautingu?.....	30
Graf č. 9 – Čím byla volba skautingu u respondentů způsobena?.....	31
Graf č. 10 – Struktura respondentů podle přítomnosti příbuzných ve skautingu....	31
Graf č. 11 – Pamatují si respondenti skautský zákon?.....	32
Graf č. 12 – Dodržování bodů skautského zákona.....	34
Graf č. 13 – Věnují se respondenti práci s dětmi mimo oddíl?.....	34
Graf č. 14 – Užívají respondenti alkohol?.....	36
Graf č. 15 – Jsou respondenti kuřáci?.....	36
Graf č. 16 – Struktura respondentů podle dosaženého kvalifikačního stupně.....	37
Graf č. 17 – Co pro respondenty znamená skauting?.....	38
Graf č. 18 – Co respondentům skauting přinesl?.....	39
Graf č. 19 – Vztah respondentů ke kroji.....	39
Graf č. 20 – Posmíval se respondentům někdo kvůli skautingu?.....	40
Graf č. 21 – Jak hodnotí respondenti přínos skautingu ve svém životě?.....	40
Příloha č. 1 - Antonín Benjamin Svojsík.....	50
Příloha č. 2 – Ernest Thomson Seton.....	51
Příloha č. 3 – Robert Baden-Powell	52
Příloha č. 4 – Znak mezinárodní organizace skautů a skautek, slibový odznak.....	53
Příloha č. 5 – Skautský pozdrav, skautský stisk ruky.....	54
Příloha č. 6 – Skautský kroj	55
Příloha č. 7 – Dotazník.....	56

7 PŘÍLOHY

Příloha č. 1

ANTONÍN BENJAMIN SVOJSÍK

Zdroj:

Článek > *Antonín Benjamin Svojsík | Trojka - Česká Třebová - 3.chlapecký oddíl*
[online].

Příloha č. 2

ERNEST THOMPSON SETON

Zdroj:

SMITH, M. K. *Ernest Thompson Seton and woodcraft* [online].

Příloha č. 3

ROBERT BADEN-POWELL

Zdroj:

ORANS, L. P. *Baden-Powell, Chief Scout of the World* [online].

Příloha č. 4

ZNAK MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE SKAUTŮ

ZNAK MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE SKAUTEK

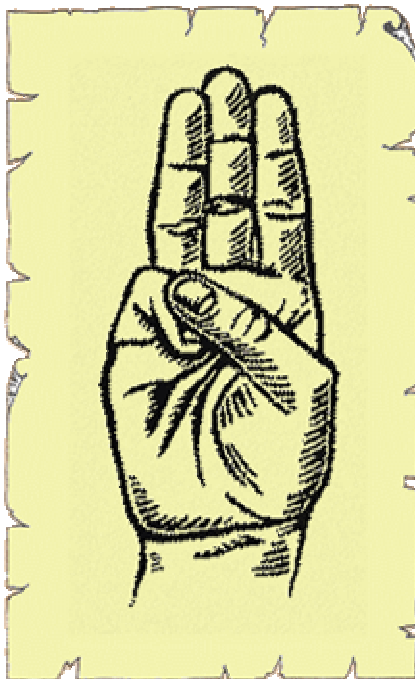
SLIBOVÝ ODZNAK SKAUTŮ A SKAUTEK

Zdroj:

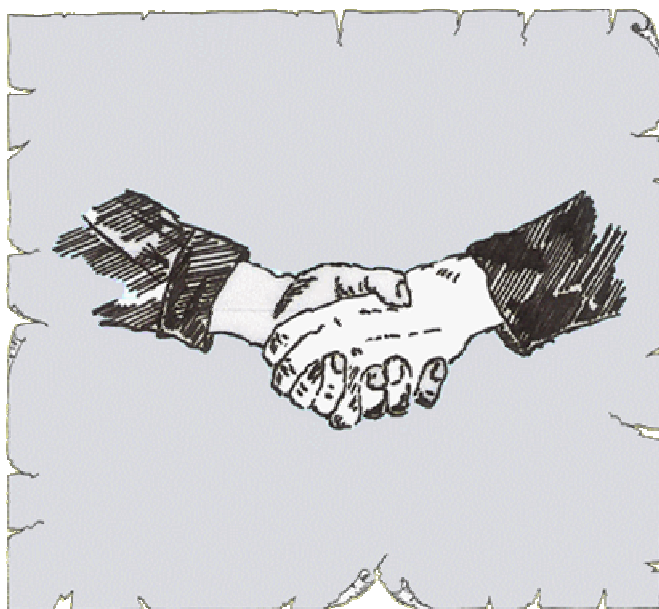
BŘICHÁČEK, V., et. al. *Skautskou stezkou: základní příručka pro skauty a skautky.*

Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, TDC, 1998. S.29,32.

Příloha č. 5

SKAUSKÝ POZDRAV

SKAUSKÝ STISK RUKY

Zdroj:

S&S - z Ústí nad Orlicí - skautské - Skautské symboly [online].

Příloha č. 6

SKAUTSKÝ KROJ

Zdroj:

BŘICHÁČEK, V., et. al. *Skautskou stezkou: základní příručka pro skauty a skautky.*

Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, TDC, 1998. S. 30.

DOTAZNÍK

k bakalářské práci: Hodnotové přínosy skautingu

Jmenuji se Kateřina Mynářová. Chtěla bych Vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který bude sloužit jako podklad ke zpracování mé bakalářské práce. Týká se „Hodnotových přínosů skautingu“ a byl vypracován k tomu, abych mohla vyvodit závěry o přínosech, které skauting svým členům poskytuje.

Předem děkuji za Vaši pomoc.

1. **Věk:**

2. **Pohlaví:**

Muž

Žena

3. **Nejvyšší ukončené vzdělání:**

ZŠ

SŠ s maturitou

SŠ, SOU

VŠ

4. **Nyní jsi:**

Student – uveď obor:

Nezaměstnaný

Pracující

Jiné:

5. **Doba strávená ve skautingu:**

6. **Nynější stav:**

Stále ve skautingu

Přerušil/a z důvodu:

▪ Nebavilo mě to

▪ Nedostatek času

▪ Nevím

▪ Jiný důvod:

7. **Kdo Tě přivedl ke skautingu?**

Rodiče

Kamarád

Sourozenec

Jiné:

8. **Do skautu jsi začal/a chodit:**

Z vlastní vůle, líbilo se mi to

Vliv rodičů

Vliv kamarádů, známých

Jiné:

9. Chodil nebo chodí do skautu někdo z Tvé rodiny?

Ano ▪ Stále chodí
 ▪ Už nechodí

Ne

10. Pamatuješ si skautský zákon?

Ano

Ne

Jen něco

11. Dodržuješ skautský zákon? (rozhodně ano =5, spíše ano =4, středně =3, spíše ne =2, rozhodně ne =1)

Skaut je pravdomluvný.

Skaut je věrný a oddaný.

Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.

Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.

Skaut je zdvořilý.

Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.

Skaut je poslušný rodičů, představených, vůdců.

Skaut je veselý myslí.

Skaut je hospodárný.

Skaut je čistý v myšlenkách, slovech i skutečích.

12. Věnuješ se práci s dětmi?

Ano, v zaměstnání

Příležitostně

Studuji obor

Ne

Vedu kroužek

Jiné:

13. Piješ alkohol?

Pravidelně

Příležitostně

Ne

14. Kouříš?

Ano

- Příležitostně
- Nekouřím

15. Jakého kvalifikačního stupně Junáka jsi dosáhl/a? (i více než 1 odpověď)

- Čekatelská zkouška
- Žádného
- Vůdcovská zkouška
- Jiné:

16. Co pro Tebe znamená skauting? (i více než 1 odpověď)

- Dobrodružství
- Naučení se skautským dovednostem
- Hrdost
- Předání skautských hodnot jiným
- Náplň volného času
- Setkání se zajímavými lidmi
- Ochrana přírody
- Výchova člověka
- Práce s dětmi
- Jiné:

17. Co Ti skauting dal? (osobní přínos)

- Životní styl podle skautských zásad
- Přátele
- Využití skautských dovedností v životě
- Vztah k přírodě
- Svobodu myšlení, názorů
- Jiné:
- Zdravé tělo a ducha

18. Jaký je/byl Tvůj vztah ke kroji?

- Rád/a ho nosím, hrdost
- Lhostejnost
- Nosím, jenom když musím
- Nenosím/Nenosila

19. Posmíval se Ti někdy někdo, že chodíš do skautu?

- Ano
- Ne

20. Jak hodnotíš celkový přínos skautingu ve svém životě?

- Pozitivně
- Spíše kladně
- Spíše záporně
- Negativně

21. Doporučil/a bys dnešním dětem chodit do skautu? Proč?

.....